

Suvestinė redakcija nuo 2009-08-30 iki 2009-10-22

Isakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [121-4976](#), i. k. 1072330ISAK003D-482

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO

Į S A K Y M A S

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMAS IR PRIDĒTINĖS VERTĖS DIDINIMAS“ PIRMOŠIOS VEIKLOS SRITIES „ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMAS IR RINKODARA“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2007 m. spalio 31 d. Nr. 3D-482

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2001, Nr. [92-3215](#); 2002, Nr. [66-2717](#)), 5.1 ir 5.15 punktais ir atsižvelgdama į 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2012/2006 (OL 2006 L 384, p. 8), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. spalio 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1236/2007 (OL 2007 L 280, p. 3), nuostatas, ir siekdama užtikrinti efektyvų EŽŪFKP lėšų panaudojimą,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 3D-482

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŽEMĖS
ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMAS IR PRIDĒTINĖS VERTĖS DIDINIMAS“
PIRMOSIOS VEIKLOS SRITIES „ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMAS IR
RINKODARA“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 473/2009 (OL 2009 L 144, p. 3), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1974/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 8 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 482/2009 (OL 2009 L 145, p. 17), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2007, Nr. [22-839](#); 2009, Nr. [43-1667](#)), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programa (toliau – Programa), patvirtinta 2007 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2007)5076, ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėmis (toliau – Administravimo taisyklės), patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. [41-1562](#); 2009, Nr. [21-834](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

II. ŠIOSE TAISYKLĖSE VARTOJAMOS SĄVOKOS

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Aplinkosaugos, veterinarijos, higienos, sanitarijos, maisto kokybės, gyvūnų gerovės reikalavimai – Europos Bendrijos (toliau – EB) ir Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyti aplinkosaugos, veterinarijos, higienos, sanitarijos, maisto kokybės, gyvūnų gerovės reikalavimai, kuriuos privalo atitikti ūkio subjektas, pretenduojantis gauti paramą projekte numatytomis investicijoms įgyvendinti.

Bendrosios išlaidos – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams, konsultuojantiems techniniais, ekonominiais ir organizaciniais projekto rengimo ir įgyvendinimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tėstinė ar periodinė veikla, susijusi su fizinio ar juridinio asmens įprastine veikla ir išlaidomis, taip pat statinio projekto (įskaitant ekspertizę) rengimo išlaidos, projekto techninio tyrimo, patentų ir licencijų įsigijimo išlaidos.

Didžiausiasis įkainis – Didžiausiuju įkainių tinkamoms finansuoti išlaidoms pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones nustatymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 3D-330 (Žin., 2007, Nr. [78-3158](#); 2008, Nr. [122-4638](#)) nustatytas įkainis, pagal kurį apskaičiuojama didžiausia mokėtina paramos suma. Didžiausiasis įkainis nustatomas litais be pridėtinės vertės mokesčio.

Mokėjimo prašymas – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – ministerija) nustatytos formos dokumentas, kurį paramos gavėjas teikia Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) prašydamas išmokėti paramos lėšas.

Naujų statinių statyba / statinių rekonstravimas – veikla, kurią apibrėžia Lietuvos

Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)), kai ji yra sudedamoji projekto dalis.

Parama žemės ir maisto ūkiui (toliau – parama) – Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau – EŽŪKPF) ir bendrojo finansavimo lėšos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, skirtos žemės ir maisto ūkiui remti.

Paramos paraiška – ministerijos nustatytos formos dokumentas, kurį turi užpildyti ir pateikti Agentūrai pareiškėjas, siekiantis gauti paramą.

Paramos sutartis – paramos projektams, įgyvendinamiems pagal Programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ (toliau – priemonė) pirmają veiklos sritį „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ (toliau – pirmoji veiklos sritis), skyrimo sutartis.

Pareiškėjas – juridinis asmuo, nustatyta tvarka teikiantis paramos paraišką.

Pareiškėjo ar paramos gavėjo duomenų ir dokumentų patikra (toliau – patikra) – fizinis ir (arba) administracinis pareiškėjo ar paramos gavėjo pateiktų duomenų ir dokumentų tikrinimas.

Patikra vietoje – Agentūros darbuotojų atliekamas fizinis ir (arba) administracinis pareiškėjo ar paramos gavėjo paraiškoje, mokėjimo prašyme ar projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktų duomenų ir dokumentų patikrinimas projekto įgyvendinimo vietoje.

Projektas – visuma dokumentų, kuriuose nurodomi verslo plane (projekto apraše) numatyti veiksmai, pagrasti paramos paraiškoje, jos prieduose ir tam tikrose duomenų bazėse esama informacija ir pinigų suma numatytiems projekto tikslams pasiekti.

Projekto kontrolės laikotarpis – penkerių metų laikotarpis nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi projekte, paramos paraiškoje ir (ar) paramos sutartyje numatytu įsipareigojimų.

Statybinės medžiagos – projekte numatytos statybos reikmėms naudojamos Lietuvos Respublikos ir EB teisės aktų nustatytus saugos reikalavimus atitinkančios (sertifikuotos) naujos medžiagos.

Verslo planas – vadovaujantis Verslo plano finansinei paramai gauti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos I krypties „Žemės, maisto ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas“ priemones reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 3D-220 (Žin., 2007, Nr. [52-2033](#)), parengtas dokumentas, kuriame techniškai, finansiškai, ekonomiškai ir socialiniu atžvilgiu pagrindžiami investavimo tikslai, nurodomos projektui įgyvendinti reikalingos lėšos ir terminai.

Žemės ir maisto ūkio inovacija (toliau – inovacija) – nauja technologija, idėja, metodas naujiems žemės ir maisto ūkio procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliaivoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

Žemės ūkio įranga (toliau – įranga) – technikos, įrenginių ir kitokių techninių priemonių visuma, laiduojanti žemės ūkio produktų gamybos procesą ir (arba) tam tikrų perdirbimo ir rinkodaros funkcijų atlikimą.

Žemės ūkio produktai – augalininkystės, gyvulininkystės produktai, numatyti EB steigimo sutarties pirmame priede, skirti tiesioginiam vartojimui arba tolesniams apdorojimui ar perdirbimui gaminant maisto produktus arba ne maisto prekes.

Žemės ūkio produktų apdirbimas – žemės ūkio produktų tvarkymas nekeičiant jų pirminės fizinės ar cheminės sudėties.

Žemės ūkio produktų perdirbimas – veikla, kai keičiant žemės ūkio produktų fizinę ar cheminę sudėtį gaunamas gaminys ar gaminiai.

Žemės ūkio produktų rinkodara – žemės ūkio produktų supirkimas, surinkimas, apdirbimas, prekinis paruošimas realizacijai, sandėliavimas, etikečių klijavimas, realizavimas.

Kitos taisylėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administruavimo taisylėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. [41-1562](#)), Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (Žin., 1998, Nr. [109-2993](#); 2007, Nr. [132-5354](#)) ir kituose teisės aktuose.

Punkto pakeitimai:

III. PRIEMONĖS TIKSLAI

3. Priemonės:

3.1. **bendrasis tikslas** – didinti žemės ir maisto ūkio konkurencingumą, modernizuojant žemės ir maisto ūkio perdirbimo įmones, skatinant technologijų ir inovacijų diegimą, aukštesnės pridėtinės vertės produktų gamybą, gerinant produktų kokybę ir rinkodarą;

3.2. **specialieji tikslai:**

- 3.2.1. modernizuoti žemės ūkio produktų perdirbimo įmones;
- 3.2.2. kurti inovatyvius produktus, diegti inovatyvias technologijas;
- 3.2.3. gerinti produktų kokybę ir didinti pridėtinę vertę;
- 3.2.4. gerinti arba racionalizuoti rinkodaros procesus;
- 3.3. veiklos tikslai:

3.3.1. remti perdirbimo ir rinkodaros įmones.

3.3.2. *Neteko galios nuo 2009-08-30*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin. 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

IV. REMIAMA VEIKIA

4. Pagal priemonės pirmąjį veiklos sritį remiama:

4.1. vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimas ir (ar) rinkodara, perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

4.2. kitos augalininkystės produkcijos perdirbimas ir (ar) rinkodara, išskaitant grūdų džiovyklų ir saugyklų modernizavimą, perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas. Parama nebus skiriama miltų, kruopų naujų gamybinių vienetų statybai (kūrimui). Šie apribojimai netaikomi kooperatyvams;

4.3. pieno ir mėsos perdirbimas ir (ar) rinkodara, kai investicijos daromos jiems modernizuoti, perdirbimo procese susidariusių pieno atliekų perdirbimas. Parama nebus skiriama naujų mėsos ir pieno perdirbimo įmonių, skerdyklų statybai. Šie apribojimai netaikomi pieno kooperatyvams;

4.4. perdirbimo procese susidariusių trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų perdirbimas.

5. Pagal priemonės pirmąjį veiklos sritį numatyti prioritetiniai sektoriai (mažėjančia tvarka):

5.1. augalininkystės sektoriuje:

5.1.1. vaisių, uogų, daržovių ir grybų perdirbimas ir (ar) rinkodara, atliekų perdirbimas;

5.1.2. kitų augalininkystės šakų produkcijos perdirbimas ir (ar) rinkodara, atliekų perdirbimas;

5.2. mėsos ir pieno sektoriuje:

5.2.1. mėsos perdirbimas ir (ar) rinkodara;

5.2.2. pieno perdirbimas ir (ar) rinkodara, atliekų perdirbimas;

5.2.3. trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninės kilmės produktų perdirbimas.

6. Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų rinkimo etapą gali pateikti vieną projektą pagal vieną prioritetinio sektoriaus subsektorių.

7. Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali dalyvauti kitose investicinėse Programos priemonėse (netaikoma paukštininkystės ūkiams).

V. LĘŠOS PRIEMONĖS VEIKLOS SRIČIAI ĮGYVENDINTI BEI PARAMOS DYDIS

8. Lėšos priemonės veiklos sričiai įgyvendinti skiriamos iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytais valstybės biudžete.

9. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį EB lėšomis

finansuojamą žemės ūkio ir kaimo plėtros projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

10. Didžiausioji paramos suma:

10.1. labai mažoms įmonėms ir mažoms įmonėms – 4 833 920 Lt (keturi milijonai aštuoni šimtai trisdešimt trys tūkstančiai devyni šimtai dvidešimt litų) vienam projektui. 2007–2013 metų laikotarpiu didžiausioji paramos suma šiemis paramos gavėjams – 6 905 600 Lt (šeši milijonai devyni šimtai penki tūkstančiai šeši šimtai litų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

10.2. vidutinėms įmonėms ir įmonėms, nurodytoms 16.2 punkte, – 9 667 840 Lt (devyni milijonai šeši šimtai šešiasdešimt septyni tūkstančiai aštuoni šimtai keturiadasdešimt litų) vienam projektui. 2007–2013 metų laikotarpiu didžiausia paramos suma šiemis paramos gavėjams – 13 811 200 Lt (trylika milijonų aštuoni šimtai vienuolika tūkstančių du šimtai litų);

10.3. paukštininkystės ūkiams, kurie perdirba savo ūkiuose užaugintus žemės ūkio produktus, didžiausia paramos suma 2007–2013 metų laikotarpiu – 15 192 320 Lt (penkiolika milijonų vienas šimtas devyniasdešimt du tūkstančiai trys šimtai dvidešimt litų), išskaitant paramą, gautą pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“.

11. Nustatant labai mažos įmonės, mažos įmonės arba vidutinės įmonės statusą, kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), pripažintoms žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais), kurios planuoja užsiimti arba užsiima žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) rinkodara iki paramos paraiškos pateikimo trumpiau nei dvejus metus, bus imami jų antrujų ir vėlesnių veiklos metų (po investicijų įvykdymo) prognozuojamo darbuotojų skaičiaus bei partnerių ir (ar) narių, užsiimsiančių joje nuolatine veikla ir gausiančių iš jos finansinės naudos, ir prognozuojamos veiklos rezultatų (iš jų metinės apyvartos ir metinio balanso) ataskaitos duomenys.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-21](#), 2008-01-14, Žin., 2008, Nr. 9-317 (2008-01-22), i. k. 1082330ISAK0003D-21

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

12. Taisyklių 10 punkte išvardyta paramos suma teikiama investicijoms, kai žaliava ir pagaminti produktai patenka į EB steigimo sutarties I priedą.

13. Finansuojama iki 40 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjams, nurodytiems 16.2 punkte, paramos intensyvumas mažinamas per pusę.

14. Partnerinėms ir (arba) susijusioms įmonėms maksimali bendra paramos suma negali viršyti vienam paramos gavėjui Taisyklių 10 punkte 2007–2013 metų laikotarpiu nustatytos didžiausios paramos sumos. Jei viena iš partnerinių ir (arba) susijusių įmonių panaudoja visą galimą 2007–2013 metais gauti paramos sumą, kitos įmonės praranda teisę gauti paramą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

15. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos, pareiškėjui gali būti kompensuota dalis kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalis garantinio užmokesčio, jeigu didžiausia paramos suma ir intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms neviršija nustatytą dydžių. Tuo atveju tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su projekto įgyvendinimu susijusios išlaidos, padarytos po prašymo kompensuoti dalį palūkanų ir (ar) dalį garantinio užmokesčio UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui pateikimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-21](#), 2008-01-14, Žin., 2008, Nr. 9-317 (2008-01-22), i. k. 1082330ISAK0003D-21

VI. GALIMI PAREIŠKĖJAI

16. Pagal priemonės pirmąjį veiklos sritį paramos gali kreiptis:

16.1. labai mažos įmonės, mažos įmonės ir vidutinės įmonės, perdirbančios žemės ūkio produktus ir (ar) užsiimančios žemės ūkio produktų rinkodara ne trumpiau kaip 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo. Minėtas 2 metų laikotarpis įskaitomas ir tais atvejais, kai pareiškėjas ši laiko tarpą iki paramos paraiškos pateikimo veikė kitos įmonės sudėtyje ir užsiėmė ta pačia veikla (įmonės filialas, atstovybė);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

16.2. įmonės, turinčios nuo 250 iki 750 darbuotojų arba kurių metinė apyvarta siekia nuo 172 640 000 Lt (vieno šimto septyniaskesimt dviejų milijonų šešių šimtų keturiasdešimt tūkstančių litų) iki 690 560 000 Lt (šešių šimtų devyniasdešimt milijonų penkių šimtų šešiasdešimt tūkstančių litų), perdirbančios žemės ūkio produktus ir (ar) užsiimančios žemės ūkio produktų rinkodara ne trumpiau kaip 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo. Minėtas 2 metų laikotarpis įskaitomas ir tais atvejais, kai pareiškėjas ši laiko tarpą iki paramos paraiškos pateikimo veikė kitos įmonės sudėtyje ir užsiėmė ta pačia veikla (įmonės filialas, atstovybė). Siems pareiškėjams 13 punkte nurodytas paramos intensyvumas mažinamas per pusę;

16.3. kooperatyvai, kurie iki paramos paraiškos pateikimo yra pripažinti žemės ūkio kooperatyvais ir atitinka labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms keliamus reikalavimus. Žemės ūkio kooperatyvams netaikomas 2 metų veiklos vykdymo reikalavimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

17. Kooperatyvo partneris (kooperatyvo narys – fizinis arba juridinis asmuo), kurio kapitalo (pajų vertės) dalis arba balsavimo teisės dalis kooperatyve yra mažesnė kaip 25 proc. viso kapitalo (pajų vertės) arba visų balsavimo teisių, prilygsta vienam darbuotojui tik tuo atveju, kai pagal kooperatyvo įstatus kooperatyvo narių susirinkimas nėra pakeistas narių renkamų atstovų susirinkimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

VII. NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

18. Parama negali būti teikiama, jei:

18.1. pareiškėjas paramos paraiškoje, pridedamuose ar pagal užklausimą pateiktuose dokumentuose pateikė neteisingą informaciją;

18.2. yra priimtas galutinis sprendimas dėl:

18.2.1. pareiškėjo kitos sutarties dėl paramos skyrimo iš EB ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pažeidimo;

18.2.2. paramos mokėjimo nutraukimo dėl padaryto pažeidimo;

18.2.3. pareiškėjo įvykdytos nusikalstamos veikos ar administracinių teisės pažeidimo, susijusio(-ios) su parama.

18.3. pareiškėjas, siekdamas palankaus sprendimo, bandė daryti įtaką paramos paraiškos vertinimą atliekančiai institucijai, Projektų atrankos komitetui ar sprendimą dėl paramos skyrimo priimančiai institucijai paraiškų vertinimo ar atrankos proceso metu;

18.4. pareiškėjas dėl subjektyvių priežasčių nevykdo ankstesnio projekto verslo plane užsibrėžtų tikslų ir priežiūros rodiklių, jis netenka teisės kreiptis paramos pagal investicines priemones iki tol, kol nebus pašalinti veiklos trūkumai;

18.5. pareiškėjui yra iškelta byla dėl bankroto arba jis yra likviduojamas;

18.6. pareiškėjas yra nesumokėjęs socialinio draudimo įmokų, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktais. Ši nuostata gali būti netaikoma juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai;

18.7. pareiškėjas yra neįvykdęs mokesčinių įsipareigojimų pagal Lietuvos Respublikos teisės

aktus. Ši nuostata gali būti netaikoma juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių mokėjimo terminai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-21](#), 2008-01-14, Žin., 2008, Nr. 9-317 (2008-01-22), i. k. 1082330ISAK0003D-21

18¹. Pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą:

18¹.1. vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo 18.2.1 ir 18.2.2 punktuose nurodytais atvejais;

18¹.2. dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo 18.2.3 punkte nurodytu atveju.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-21](#), 2008-01-14, Žin., 2008, Nr. 9-317 (2008-01-22), i. k. 1082330ISAK0003D-21

VIII. TINKAMUMO KRITERIJAI PARAMAI GAUTI

19. Pareiškėjo tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis bei viešuosiuose registruose esančius duomenis. Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamasi registruose esančiais duomenimis.

Tinkamumo kriterijai yra šie:

19.1. paramos paraišką teikia subjektas, įvardytas tinkamu pareiškėju šių Taisyklių VI skyriuje;

19.2. projektas atitinka priemonės tikslus, nurodytus šių Taisyklių III skyriuje;

19.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodyta šių taisyklių IV skyriuje;

19.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms padengti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų;

19.5. pareiškėjas neturi įsisikolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

19.6. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas⁹, paramos lėšas, iš veiklos gautinas lėšas, – kuris turi būti pagristas verslo plano (projekto aprašo) finansinių ataskaitų duomenimis (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama vadovaujantis Taisyklių 43 ir 59 punktų nuostatomis);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

19.7. Neteko galios nuo 2008-11-14

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin. 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

19.8. pareiškėjas įsipareigoja be rašytinio Agentūros sutikimo neatlikti esminio (kaip nustatyta reglamento Nr. 1698/2005 72 straipsnio 1 dalyje) projekte numatytos veiklos, projekto įgyvendinimo vietas ir sąlygų pakeitimo (vykdinti verslo plane numatytą veiklą), neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto mažiausiai penkerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

19.9. nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, pareiškėjo valdomas teisėtais pagrindais:

⁹ Skolintos lėšos pagrindžiamos su paramos paraiška pateikiant dokumentus, įrodančius paskolos suteikimo galimybę. Iki mokėjimo prašymo pateikimo, jeigu projektas ar jo dalis įgyvendinami skolintomis lėšomis, paramos gavėjas Agentūrai turi pateikti pasirašytą paskolos sutartį projektui ar jo daliai finansuoti arba raštu patvirtinti, kad projektą ar atitinkamą jo dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Agentūra neatsako už kreditoriaus turimų lėšų patikimumą, realumą, prieolių vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir už kreditoriaus ir paskolos gavėjo įsipareigojimų nevykdymą.

19.9.1. žemė, įskaitant žemę po pastatais ir (arba) statiniais, kuri priklauso pareiškėjui nuosavybės teise arba yra jo nuomojama, arba kitaip įstatymo nustatyta tvarka įrodomas teisėtas naudojimasis ja ne trumpiau kaip dešimt metų nuo paramos paraiškos užregistruavimo Agentūroje dienos;

19.9.2. naujai statomi ir (arba) rekonstruojami pastatai ir (arba) patalpos priklauso pareiškėjui nuosavybės teise;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

19.10. pareiškėjas įsipareigoja apdrausti turtą, kuriam įsigytį ar sukurti bus panaudota parama, ne trumpesniam kaip 5 metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo dienos maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamas rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas;

19.11. investicijos turi atitikti aplinkosaugos, gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, sanitarijos, maisto kokybės reikalavimus (šis reikalavimas netaikomas, jei numatytos investicijos neturi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi);

19.12. jei reikia, poveikio aplinkai įvertinimas turi būti atliktas iki paraiškos pateikimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105);

19.13. jei projekte numatyti statybos ar infrastruktūros įrengimo darbai, turi būti pateiktas aplinkosaugos institucijos išankstinis statybos (rekonstrukcijos) techninio projekto įvertinimas, parengtas vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 1.05.05:2004 „Statinio projekto aplinkos apsaugos dalis“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 701 (Žin., 2004, Nr. [50-1675](#))¹²;

19.14. jei projekte numatyti statybos ar infrastruktūros įrengimo darbai, turi būti parengtas statinių techninis projektas (pateikiamas statinio techninio projekto, bendroji, architektūros, technologijos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo ir sklypo plano dalys) ir gautas statybos leidimas (pateikiamas ne vėliau kaip iki paramos sutarties pasirašymo), išskyrus nesudėtingus (tarp jų laikinus) statinius (statybos techninis reglamentas STR 1.01.07:2002 „Nesudėtingi (tarp jų laikini) statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 184 (Žin., 2002, Nr. [43-1639](#)). Turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 214 (Žin., 2002, Nr. [55-2200](#)). Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla¹³;

19.15. investicijos turi atitikti EB darbo saugos reikalavimus¹⁴;

19.16. jeigu pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus privalo atligli auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadas už paskutinius finansinius metus.

19.17. vertinant pareiškėjų, pateikusių paramos paraišką iki 2008 m. sausio 31 d., atitiktį tinkamumo kriterijams, ataskaitiniai finansiniai metais laikyti 2006 metus.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-21](#), 2008-01-14, Žin., 2008, Nr. 9-317 (2008-01-22), i. k. 1082330ISAK0003D-21

20. Specialieji tinkamumo kriterijai:

20.1. pajamos iš žemės ūkio produktų perdibimo ar rinkodaros 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų įmonės pajamų (išskyrus kooperatyvus,

¹² Jei projekte numatyta statyba ir (ar) rekonstrukcija, bet jai paramos neprāsoma, šie dokumentai neteikiami. naudojimo teisė suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė ir ribojama sutarties

¹³ Jei projekte numatyta statyba ir (ar) rekonstrukcija, bet jai paramos neprāsoma, šie dokumentai neteikiami.

¹⁴ Techninis reglamentas „Mašinų sauga“, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 (Žin., 2000, Nr. 23-601), Elektrotechninių gaminių saugos techninis reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos standartizacijos departamento direktoriaus 1999 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 351/61 (Žin., 1999, Nr. 90-2663; 2001, Nr. 54-1932).

kurie iki paramos paraiškos pateikimo yra pripažinti žemės ūkio kooperatyvais. 2 metų laikotarpis įskaitomas ir tais atvejais, kai pareiškėjas ši laiko tarpą iki paramos paraiškos pateikimo veikė kitos įmonės sudėtyje ir užsiėmė ta pačia veikla (įmonės filialas, atstovybė). Paukštininkystės ūkiui pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos ir iš savo valdoje pagamintų ir (ar) užaugintų žemės ūkio produktų perdirbimo 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų ūkio veiklos pajamų;

20.2. parama teikiama žemės ūkio produktams (žaliava ir pagamintas produktas), kurie išvardyti EB steigimo sutarties I priede, perdirbtai ar rinkodarai, išskyrus žuvininkystės produktus, apynius ir cukrinius runkelius;

20.3. pareiškėjo investicijos į mažmeninę ir didmeninę prekybą nebus finansuojamos;

20.4. parama bus teikiama tik tiems individualiems projektams ir tik tokiai veiklai, kuriai nebuvo skirta parama iš kitų Bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo šaltinių;

20.5. pareiškėjas pateiktame verslo plane turi įrodyti, kad ūkio subjektas šiuo metu atitinka ir ateityje atitiks ekonominio gyvybingumo kriterijus¹⁵ (atitiktis šiam kriterijui gali būti vertinama vadovaujantis Taisyklių 43 ir 59 punktais);

20.6. investicijos turi gerinti bendrus juridinio asmens veiklos rezultatus ir prisidėti prie juridinio asmens konkurencingumo didinimo;

20.7. pateikiamas verslo planas, kuris parengtas pagal ministerijos nustatytas taisykles¹⁶.

21. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta verslo plane ir negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo, tačiau esant Agentūros rašytiniams sutikimui šis terminas gali būti pratęstas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-21](#), 2008-01-14, Žin., 2008, Nr. 9-317 (2008-01-22), i. k. 1082330ISAK0003D-21

IX. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

22. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su projekto įgyvendinimu susijusios išlaidos, patirtos nuo Europos Komisijos Kaimo plėtros komiteto pritarimo Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programai, t. y. 2007 m. rugsėjo 19 d. (išskyrus su projekto parengimu susijusias išlaidas), tačiau ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo Agentūrai dienos. Projektai, kuriems skiriama parama, turi būti įgyvendinti ir paramos lėšos išmokėtos iki 2015 m. gruodžio 31 d.¹⁷

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

23. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu, tačiau paramos lėšomis bus finansuojamos tik tinkamos finansuoti, būtinės projektui įgyvendinti ir neviršiančios paramos dydžio išlaidos.

24. Suteikiamas paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti išlaidas.

25. Išlaidos pripažistamas tinkamomis finansuoti, kai:

25.1 išlaidos yra būtinės projektui vykdyti, taip pat atsiradusios dėl 130.7 punkte nustatyta atvejų ir numatytos paramos sutartyje;

¹⁵ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. kovo 16 d. įsakymas Nr. 3D-117 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių“ (Žin., 2007, Nr. 34-1250).

¹⁶ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gegužės 3 d. įsakymas Nr. 3D-220 „Dėl Verslo plano finansinei paramai gauti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos I krypties „Žemės, maisto ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas“ priemones reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 52-2033).

¹⁷ Tam, kad paramos lėšos paramos gavėjui būtų išmokėtos iki 2015 m. gruodžio 31 d., paramos vykdytojas turi suplanuoti projekto veiklas taip, kad jis pateiktų Agentūrai paskutinį mokėjimo prašymą ne vėliau kaip likus 3 mėn. iki 2015 m. gruodžio 31 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

25.2. bendrosios išlaidos yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimui, kurios yra patirtos ne anksčiau kaip nuo 2007 m. rugsėjo 19 d. ir ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo datos. Tačiau jei parama neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant šių Taisyklių XVIII skyriuje numatytių pirkimo procedūrų, tokios bendrosios išlaidos nefinansuojamos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

25.3. prekių, paslaugų, darbų pirkimai atlikti, vadovaujantis pirkimų vykdymo metu galiojančia ministerijos nustatyta tvarka;

25.4. išlaidos patiriamos neviršijant ministerijos nustatyti didžiausių įkainių;

25.5. įsigyjamos prekės yra naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir EB teisės aktų nustatytus reikalavimus (pvz., sertifikuotos);

25.6. investicijos atitinka EB darbo saugos reikalavimus;

25.7. tinkamų finansuoti išlaidų vertei pagrįsti yra pateiktas bent vienas komercinis pasiūlymas;

25.8. išlaidos yra faktiškai padarytos, užregistruotos paramos gavėjo apskaitoje, pagrįstos dokumentų originalais arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis.

26. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamas bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

26.1. projekto reikmėms skirtų pastatų/statinių statyba, rekonstrukcija (išskyrus miltų, kruopų naujų gamybinių vienetų, naujų mėsos ir pieno perdorbimo įmonių bei skerdyklų statybą), statybinių medžiagų įsigijimas;

26.2. naujų įrenginių ir mechanizmų, technikos, kompiuterinės įrangos, įskaitant programinę įrangą, skirtą projekto reikmėms, įsigijimas;

26.3. labai mažos įmonės investicijos naujiems Bendrijos standartams atitinkti. Šiuo atveju šio standarto laikymosi pradžios data gali būti pratęsta ne ilgesniam kaip 36 mėnesių laikotarpiui nuo tos dienos, kurią tas standartas tampa privalomas įmonei;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

26.4. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrujų išlaidų dalis gali sudaryti iki 10 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (iki 5 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų gali būti skirta verslo planui parengti ir konsultuotis projekto įgyvendinimo klausimais. Nuo šių Taisyklių įsigaliojimo datos projekto aprašo parengimo ir konsultavimo projekto įgyvendinimo klausimais išlaidos gali būti finansuojamos tik tuo atveju, jei šias paslaugas atlieka ministerijos nustatyta tvarka akredituoti konsultantai);

26.5. projekto viešinimo išlaidos, kaip numatyta šių taisyklių XXVII skyriuje.

27. Detalus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:

27.1. augalininkystės produktų perdorbimo ir (ar) rinkodaros, atliekų perdorbimo sektoriuje:

27.1.1. statyba ir rekonstrukcija (parama nebus skiriama miltų, kruopų naujų gamybinių vienetų statybai, išskyrus žemės ūkio kooperatyvus):

27.1.1.1. gamybinių pastatų ir patalpų;

27.1.1.2. grūdų džiovyklų ir saugyklių pirminiam žaliavos apdorojimui bei ilgalaikiam laikymui;

27.1.1.3. nutekamujų vandenų valymo sistemų;

27.1.2. naujos statybinės medžiagos;

27.1.3. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

27.1.3.1. augalininkystės produktų perdorbimo ir (ar) rinkodaros;

27.1.3.2. augalininkystės produktų atliekų perdorbimo ir tvarkymo;

27.1.3.3. speciali augalininkystės produktų transportavimo;

27.1.3.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;

27.1.3.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

27.1.3.6. kompiuterinė ir programinė įranga;

27.1.4. paslaugų pirkimas:

27.1.4.1. bendrosios išlaidos;

27.1.4.2. viešinimo priemonės, kaip numatyta šių taisyklių XXVII skyriuje;

27.2. vaisių, uogų, daržovių ir grybų perdirbimo ir (ar) rinkodaros, atliekų perdirbimo sektoriuje:

27.2.1. statyba ir rekonstrukcija:

27.2.1.1. gamybinių pastatų ir patalpų;

27.2.1.2. nutekamujų vandenų valymo sistemų;

27.2.2. naujos statybinės medžiagos;

27.2.3. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

27.2.3.1. rūšiavimo ir pakavimo;

27.2.3.2. plovimo;

27.2.3.3. šaldymo;

27.2.3.4. perdirbimo;

27.2.3.5. speciali vaisių, uogų, daržovių, grybų ir jų produktų transportavimo;

27.2.3.6. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

27.2.3.7. kompiuterinė ir programinė įranga;

27.2.4. paslaugų pirkimas:

27.2.4.1. bendrosios išlaidos;

27.2.4.2. viešinimo priemonės, kaip numatyta šių taisyklių XXVII skyriuje;

27.3. pieno perdirbimo ir (ar) rinkodaros, atliekų perdirbimo sektoriuje:

27.3.1. statyba ir rekonstrukcija (parama nebus skiriamas naujų įmonių statybai (išskyrus pieno kooperatyvus)):

27.3.1.1. gamybinių pastatų ir patalpų;

27.3.1.2. nutekamujų vandenų valymo sistemų;

27.3.2. naujos statybinės medžiagos;

27.3.3. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

27.3.3.1. pieno perdirbimo;

27.3.3.2. pieno atliekų perdirbimo ir tvarkymo;

27.3.3.3. speciali pieno, jo produktų ir pieno atliekų transportavimo įranga ir transportavimo priemonės;

27.3.3.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;

27.3.3.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

27.3.3.6. kompiuterinė ir programinė įranga;

27.3.4. paslaugų pirkimas:

27.3.4.1. bendrosios išlaidos;

27.3.4.2. viešinimo priemonės, kaip numatyta šių taisyklių XXVII skyriuje;

27.4. mėsos perdirbimo ir (ar) rinkodaros, atliekų perdirbimo sektoriuje:

27.4.1. statyba ir rekonstrukcija (parama nebus skiriamas naujų įmonių, skerdyklų statybai):

27.4.1.1. gamybinių pastatų ir patalpų;

27.4.1.2. atliekų ir nutekamujų vandenų valymo sistemų;

27.4.2. naujos statybinės medžiagos;

27.4.3. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

27.4.3.1. mėsos perdirbimo;

27.4.3.2. trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;

27.4.3.3. nuotekų valymas;

Papildyta punktu:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

27.4.3.4. rūšiavimo ir pakavimo;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

27.4.3.5. šaldymo;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

27.4.3.6. perdirbimo;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

27.4.3.7. speciali gyvų gyvulių, mėsos, jos produktų transportavimo;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

27.4.3.8. laboratorinė – žaliaivų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

27.4.3.9. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

27.4.3.10. kompiuterinė ir programinė įranga;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

27.4.4. paslaugų pirkimas:

27.4.4.1. bendrosios išlaidos;

27.4.4.2. viešinimo priemonės, kaip numatyta šių taisyklių XXVII skyriuje.

28. Netinkamos finansuoti išlaidos:

28.1. išlaidų dalis, viršijanti ministerijos nustatytus didžiausius įkainius¹⁸;

28.2. išlaidos, nemumatytos projekte (išskyrus įvardytas 130.7 punkte), nesusijusias su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių taisyklių 27 punkte;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

28.3. išlaidos patirtos iki 2007 m. rugsėjo 19 d., išskyrus su projekto parengimu susijusios išlaidos, kaip tai apibrėžta paramos sutartyje;

28.4. trumpalaikis turtas;

28.5. atnaujinimo investicija – investicija turimam pastatui arba įrangai ar jų dalims pakeisti nauju pastatu ar įrangą, neišplečiant gamybos pajėgumų daugiau nei 25 proc. arba iš esmės nepakeičiant gamybos ar naudojamos technologijos pobūdžio. Prieš 30 arba daugiau metų pastatyto ūkinio pastato nugriovimas ir jo pakeitimas nauju pastatu nelaikoma atnaujinti skirtomis investicijomis. Prieš 5 metus ir seniau įsigytos bei ūkinėje veikloje naudojamos, neatitinkančios saugos reikalavimų ir neigiamą poveikį aplinkai darančios įrangos pakeitimas nauja šiuolaikine įranga nelaikoma atnaujinti skirtomis investicijomis¹⁹;

28.6. išlaidos, susijusios su nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomos mokesčių, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos ar renovacija;

¹⁸ Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius. Jeigu pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą.

¹⁹ Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 1 priedėlis (Žin., 2001, Nr. 110-3992).

28.7. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčis (toliau – PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. [35-1271](#)) turi ar galėtų turėti galimybę ištraukti iš PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas iš atskaitų nejtraukė) visais atvejais yra netinkamos finansuoti iš paramos lėšų. Tuo atveju, kai paramos gavėjas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdantis valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertė mokesčio įstatymo 2 straipsnio 39 dalyje, pirkimo ir (arba) importo PVM yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

28.8. kitos išlaidos, patirtos pažeidžiant teisės aktų reikalavimus.

X. KVIETIMAS TEIKTI PARAMOS PARAISKAS

29. Kvietimą teikti paramos paraiskas skelbia Agentūra pagal ministerijos sudarytą grafiką. Kvietimas skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informacinių pranešimai“ ir bent viename iš pagrindinių šalies dienraščių, taip pat talpinamas Agentūros ir ministerijos interneto svetainėse (ministerijos – www.zum.lt, Agentūros – www.nma.lt).

30. Kvietimas papildomai gali būti skelbiamas kituose leidiniuose, interneze ir kitais būdais.

31. Paramos paraiskos, pateiktos po kvietime nustatyto termino, atmetamos.

XI. PARAMOS PARAISKOS PILDYMAS, TEIKIMAS IR REGISTRAVIMAS

32. Paramos paraiskos forma skelbiama ministerijos ir Agentūros interneto svetainėje adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

33. Paramos paraiska ir priedai pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiskos bei priedai nepriimami.

34. Turi būti pateikiamas vienas originalus paramos paraiskos ir pridedamų dokumentų egzempliorius, kurio pirmame puslapyje nurodoma ORIGINALAS, taip pat paramos paraiskos ir reikalaujamų dokumentų kopija (patvirtinta Agentūros darbuotojo), kurios pirmame puslapyje nurodyta KOPIJA. Pateikiama paramos paraiska ir jos priedai originalas ir kopija turi būti įsegti iš atskirus segtuvus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

35. Paramos paraiska turi būti pateikta spaudsintine ir elektronine (irašyta į kompiuterinę laikmeną Word formatu) forma. Pareiškėjas atsako už paramos paraiskos originalo ir kopijos duomenų bei paramos paraiskos versijos kompiuterinėje laikmenoje duomenų atitiktį. Jeigu paramos paraiskos originalo, jos kopijos turinys ir paramos paraiskos elektroninės versijos nesutampa, Agentūra vadovaujasi pareiškėjo parašu ir antspaudu patvirtintu paramos paraiskos originalu.

36. Pareiškėjas su paramos paraiska ir jos priedais gali pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, jo manymu, gali būti svarbūs vertinant projektą.

37. Pareiškėjas privalo pasirašyti kiekvieną paramos paraiskos ir pridedamų dokumentų lapą.

38. Iškilus specifiniams su paramos paraiskos ir (arba) projekto vertinimu ar pareiškėjo veikla susijusiems klausimams, pareiškėjo gali būti paprašyta pateikti papildomų dokumentų.

39. Jei pareiškėjas paramos paraiskoje nurodo, kad veikia kaip susijusi įmonė ir (ar) partnerinė įmonė, kartu su paramos paraiskoje užpildytą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir smulkiojo vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [36-1298](#)) patvirtintą deklaraciją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-21](#), 2008-01-14, Žin., 2008, Nr. 9-317 (2008-01-22), i. k. 1082330ISAK0003D-21

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

40. Paramos paraiskas ir reikalaujamus priedus paramai gauti iš pareiškėjų priima ir

registroja Agentūros Kontrolės departamento teritoriniai skyriai (toliau – Agentūros KDTs) pagal numatomą projekto įgyvendinimo vietą šių Taisyklių 146 punkte nurodytais adresais.

41. Paramos paraška ir reikalaujami priedai turi būti pristatyti pareiškėjo vadovo ar per įgaliotą asmenį (kartu pateikiamas įgaliojimas, patvirtintas pareiškėjo vadovo parašu ir antspaudu, jei tokį turi). Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paramos paraškos nebus priimamos.

42. Paramos parašką pateikusiam pareiškėjui įteikiamas paramos paraškos registravimą įrodantis raštas.

43. Užregistravus paramos parašką, pareiškėjas negali teikti papildomos informacijos, jei jos nepareikalauja Agentūra (išskyrus informaciją apie pasikeitusius kontaktinius duomenis, sąskaitą). I papildomą informaciją, kurią pareiškėjas pateikia savo iniciatyva, paramos paraškos vertinimo ir atrankos metu neatsižvelgiama, išskyrus atvejus, kai informacija yra svarbi vertinant paramos parašką ir kai dėl objektyvių priežasčių negalėjo pateikti teikdamas paramos parašką (pvz.: pateikiami banko dokumentai, atlakta nekilnojamomo turto teisinė registracija, įvyko sandoris, kuris nenumatytas verslo plane, bet turintis įtakos ūkio subjekto ekonominiam gyvybingumui, kiti dokumentai, turintys įtakos ekonominiam gyvybingumui ar kitaip turintys įtakos vertinant tinkamumą paramai gauti ir pan.). Numatyta investicijų ir prašomos paramos sumos keisti negalima. Papildomi dokumentai gali būti pateikiami tik iki projekto tinkamumo vertinimo pradžios. Pateikiant papildomus dokumentus būtina raštu nurodyti priežastis, lėmusias dokumentų nepateikimo faktą.

44. Po paramos paraškos užregistravimo pareiškėjas turi teisę raštu pranešti Agentūrai apie pateiktos paramos paraškos atšaukimą ir pateikti naują paramos parašką kvietimo teikti paraškas metu.

XII. PARAMOS PARAŠKOS VERTINIMAS

45. Užregistruota paramos paraška vertinama Agentūroje vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administracijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153, nustatytais terminais.

46. Paramos paraškų vertinimo procesas susideda iš trijų dalių:

- 46.1. administracinės atitikties tikrinimo;
- 46.2. tinkamumo skirti paramą vertinimo;
- 46.3. pirmumo vertinimo.

47. Paramos paraškų administracinės atitikties tikrinimas gali būti pradedamas nelaukiant paraškų priėmimo termino pabaigos.

48. Paramos paraškos vertinamos bei jų vertinimo procesas organizuojamas vadovaujantis Agentūros nustatytomis darbo procedūromis.

49. Pirmumo vertinimas gali būti neatliekamas tuo atveju, jei bendra prašomos paramos suma yra mažesnė arba lygi prieš kvietimą teikti paramos paraškas numatytais skirti paramos sumai.

50. Jeigu bendra prašoma paramos suma viršija kvietimo teikti paramos paraškas planuojamą skirti lėšų sumą, prieš paramos paraškų tinkamumo vertinimą atliekamas preliminarus paramos paraškų grupavimas pagal atitiktį XV skyriuje nustatytą pirmumo kriterijų.

51. Tuo atveju, jei paramos paraška perduota teisėsaugos institucijoms, paramos paraškos vertinimas sustabdomas iki teisėsaugos institucijų išvadų pateikimo, o Agentūra apie tokias paramos paraškas informuoja ministeriją. Gavus teisėsaugos institucijų išvadas, paramos paraškos vertinimas tēsiamas, jei yra lėšų.

52. Atliekama projekto tinkamumo skirti paramą ir prioritetiškumo vertinimą, Agentūra gali pasitelkti nepriklausomus ekspertus. Nepriklausomų ekspertų paslaugos perkamos teisės aktų nustatyta tvarka. Prieš teikdami paslaugas nepriklausomi ekspertai pasirašo konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

XIII. ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES TIKRINIMAS

53. Prieš užregistruojant paramos paraišką atliekamas administracinių atitikties tikrinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 1 darbo dieną. Jo metu patikrinama, ar paramos paraiška yra tinkamai užpildyta, ar pateikti visi reikalaujami dokumentai. Jeigu atliekant administracinių atitikties tikrinimą yra nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (arba) paramos paraiška užpildyta netinkamai, paramos paraiška neregistruijama ir Agentūros darbuotojas pareiškėjui įteikia pranešimą, kuriame nurodomos paramos paraiškos neregistravimo priežastys.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

54. Neteko galios nuo 2009-08-30

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin. 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

55. Informacija apie paramos paraiškas, kurioms atlirkas administracinių atitikties tikrinimas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras regiszruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurioms atlirkas administracinių atitikties tikrinimas, skaičius.

XIV. TINKAMUMO SKIRTI PARAMĄ VERTINIMAS

56. Atlirkus administracinių atitikties tikrinimą, tinkamai užpildytos paramos paraiškos perduodamos vertinti toliau.

57. Tuo atveju, jei atliekamas preliminarus paramos paraiškų sugrupavimas pagal atitiki šių Taisyklių XV skyriuje nurodytų atrankos pirmumo kriterijų (vadovaujantis paramos paraiškoje pateiktais duomenimis), tinkamumo skirti paramą vertinimo etapui teikiamas tos paramos paraiškos, kurios atitinka pirmumo kriterijus, o projektai pagal pirmumą pradedami grupuoti nuo 1

58. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatyty Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikujų skaičių.

59. Agentūra gali pareiškėjo prašyti pateikti trūkstamus duomenis ar dokumentus, jei jų reikia paramos paraiškos ar išlaidų tinkamumui įvertinti. Pareiškėjui siunčiamas pranešimas, kuriame nurodoma, kokios informacijos trūksta arba ką reikia patikslinti. Papildomai informacijai pateikti pareiškėjui suteikiamas 10 darbo dienų terminas nuo pranešimo įteikimo²². Atsižvelgiant į trūkstamos informacijos ar dokumentų specifiką, gali būti nustatomas ir ilgesnis terminas. Pranešimas taip pat išsiunciamas elektroniniu paštu, jei paramos paraiškoje pareiškėjas yra nurodę tokį informacijos gavimo būdą. Per nustatyta laiką nepateikus reikalaujamų dokumentų ar trūkstamos informacijos, pareiškėjui siunčiamas antras pranešimas, į kurį per nustatyta laiką negavus atsakymo, paramos paraiška atmetama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

60. Prieš priimdam sprendimą atmeti paramos paraišką, Agentūra turi išnagrinėti nustatytus neatitikimus ir papildomos informacijos, duomenų ir dokumentų nepateikimo aplinkybes ir įsitikinti, kad atmetimas yra pagrįstas, o paramos paraiškos vertinimą atlikę vertintojai nepažeidė nustatyta darbo procedūrą. Agentūra motyvuotą sprendimą atmeti paramos paraišką pareiškėjui regiszruotu laišku išsiuncia per 5 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo dienos.

61. Jei Agentūra tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustato, kad projekto tinkamų

²¹ Jeigu paramos paraiška neatitinka nė vieno pirmumo kriterijaus, tačiau įvertinus pirmumo kriterijus lėšos neviršija planuojamos skirti paramos sumos, pirmenybė teikiama paramos paraiškoms atsižvelgiant į paramos paraiškos pateikimo datą.

²² Pranešimas laikomas įteiku praėjus 7 darbo dienoms nuo jo išsiuntimo paštu regiszruotu laišku dienos.

finansuoti išlaidų dydis ir galimas maksimalus paramos dydis skiriasi nuo paramos paraiškoje pateiktų projekto atrankos finansuoti išlaidų ir prašomos paramos dydžių, iki sprendimo dėl paramos paraiškos atrankos priėmimo Agentūra turi raštu apie tai informuoti pareiškėją ir suderinti su juo, ar jis sutinka įgyvendinti projektą su Agentūros nustatytomis maksimalaus dydžio atrankomis išlaidomis ir parama. Pareiškėjui nesutikus su Agentūros nustatytomis maksimalaus dydžio atrankomis išlaidomis ir parama, paramos paraiška atmetama.

62. Informacija apie paramos paraiškas, kurioms atlirkas tinkamumo skirti paramą vertinimas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras registruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurioms atlirkas tinkamumo skirti paramą vertinimas, skaičius.

XV. PROJEKTŲ PIRMUMO VERTINIMAS

63. Tuo atveju, jei prašoma bendra pateiktų paramos paraiškų suma yra didesnė nei kvietimui teikiti paramos paraiškas planuojama skirti paramos suma, atliekamas projekto pirmumo vertinimas.

64. Vertinant projekto pirmumą, nustatoma, kurios iš tinkamų finansuoti paramos paraiškų atitinka šios priemonės veiklos srities pirmumo atrankos kriterijus.

65. Projekto pirmumas vertinamas atmetimo būdu pagal atitinkti pirmumo kriterijams. Pirmumo kriterijai nustatomi atsižvelgiant į paramos paraiškos pateikimo metu pateiktus dokumentus. Projektai, atitinkantys 66 punkte nurodytus pirmesniuosius kriterijus, turi pirmenybę prieš projektus, atitinkančius 66 punkte nurodytus tolesnius pirmumo kriterijus.

66. Pirmumo kriterijai pagal priemonės veiklos sritį „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ yra:

66.1. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai²³;

66.2. pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas;

66.3. pareiškėjas yra labai maža įmonė;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

66.4. mažesnis prašomos paramos intensyvumas;

66.5. projekte planuojama diegti inovacijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

66.6. Neteko galios nuo 2009-08-30

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin. 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

XVI. PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

67. Agentūra, įvertinus paramos paraiškas, parengia nustatytois formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytois formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia ministerijai.

68. Ministerijos sudarytas Projekto atrankos komitetas svarsto, kuriuos projektus finansuoti, ir priima rekomendacinių pobūdžio sprendimą dėl finansuotinų projektų.

69. Galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo priima ministerija. Apie tokį sprendimą Agentūra informuoja per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

70. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus registruotu laišku per 5 darbo dienas nuo ministerijos sprendimo gavimo dienos. Informacija apie

²³ Pagal Specialiąją žemės ūkio ir kaimo plėtros 2000–2006 metų programą, Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD) Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioriteto priemones, Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą.

priimtus sprendimus skirti paramą skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras registruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurioms priimtas sprendimas skirti paramą, skaičius.

71. Agentūra, gavusi ministerijos sprendimą skirti paramą:

71.1. jeigu parengti paramos sutartį yra reikalingi papildomi duomenys ir (arba) dokumentai, per 3 darbo dienas išsiunčia pareiškėjui informacinių laišką, kuriame prašo per 10 darbo dienų nuo informacinio laiško gavimo dienos pateikti papildomus duomenis ir (arba) dokumentus. Laiškas laikomas įteiku praėjus 7 darbo dienoms po jo išsiuntimo. Pareiškėjui juos atsiuntus, Agentūra pagal pavyzdinės paramos sutarties formą per 10 darbo dienų nuo dokumentų gavimo dienos parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui suderintą paramos sutarties projektą arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti sutarties bei nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutartį galiojimo terminą, kuris bendruoju atveju negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos. Agentūrai ir pareiškėjui susitarus, šis terminas gali būti pratęstas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

71.2. jeigu parengti paramos sutartį papildomi duomenys ir (arba) dokumentai nereikalingi, per 10 darbo dienų Agentūra pagal pavyzdinės paramos sutarties formą parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti soderinto paramos sutarties projekto ir nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutartį galiojimo terminą, kuris bendruoju atveju negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos. Agentūrai ir pareiškėjui susitarus šis terminas gali būti pratęstas.

72. Pareiškėjui per Agentūros nustatytą terminą nepasirašius paramos sutarties, parama neskiriama. Agentūra apie tai per 10 darbo dienų informuoja ministeriją.

73. Pareiškėjas, prieš pasirašydamas paramos sutartį, paramos lėšoms privalo atsidaryti banke atskirą sąskaitą.

74. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, tampa paramos gavėju.

75. Informacija apie pasirašytas paramos sutartis skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant paramos gavėjų pavadinimus, projektų pavadinimus, projektų kodus ir aprašymus, ir skirtas paramos sumas, taip pat nurodomas bendras pasirašytų sutarčių skaičius.

XVII. SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

76. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros ir (arba) ministerijos priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiais su paramos paraiškų, pateiktų pagal priemonę, administravimų, vertinimų, atranką ir mokėjimo prašymų administravimų, turi teisę juos apskusti šiame skyriuje nustatyta tvarka.

77. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskusti Agentūros vadovui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo arba turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

78. Agentūros sprendimus, veikimą arba neveikimą pareiškėjas gali apskusti ministerijai raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius sprendimus, veiksmus (neveikimą).

79. Skundams nagrinėti Agentūra ir (arba) ministerija gali sudaryti specialią komisiją ir patvirtinti jos darbo reglamentą.

80. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutikdamas su Agentūros ir (ar) ministerijos sprendimais, veikimu ar neveikimu, gali tiesiogiai kreiptis į Vyriausiąją administracinių ginčų komisiją arba Vilniaus apygardos administracinių teismų teisės aktų nustatyta tvarka.

XVIII. PIRKIMO PROCEDŪROS

81. Pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai, kurie pagal Lietuvos Respublikos viešujų pirkimų

įstatymą (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)) yra perkančiosios organizacijos, privalo vadovautis šio įstatymo nuostatomis.

82. Pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai, kuriems perkant prekes, paslaugas ar darbus netaikomos Lietuvos Respublikos viešujų pirkimų įstatymo nuostatos, siekdam, kad patirtos išlaidos būtų laikomos tinkamomis finansuoti, prekių, paslaugų ar darbų pirkimus turi organizuoti vadovaudamiesi ministerijos nustatyta tvarka²⁴ (jei nėra nustatyti didžiausieji įkainiai).

83. Išvystyto konkursu arba apklausos prekėms, paslaugoms ar darbams pirkti (jei nėra nustatyti didžiausieji išlaidų įkainiai) dokumentaciją paramos gavėjas turi pateikti Agentūros KDTs įvertinti prieš teikiant mokėjimo prašymą.

84. Išlaidos, padarytos pagal prekių, paslaugų ar darbų pirkimo sutartis, sudarytas nesilaikant šiame Taisyklių skyriuje nurodytų reikalavimų, laikomos netinkamomis finansuoti.

XIX. MOKĖJIMO PRAŠYMO PATEIKIMAS IR PATEIKIMO TERMINAS

85. Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos sutartyje paramai gauti, pateikia nustatytos formos mokėjimo prašymą. Jei numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiskai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų pastatų statyba, ji gali būti vykdoma etapais, ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus vieną statybų etapą²⁵.

86. Mokėjimo prašymo forma ir informacija apie pridedamus dokumentus pateikiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt ir ministerijos interneto svetainėje www.zum.lt.

87. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir susijusius dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir dokumentai nepriimami. Paramos gavėjas turi įsitikinti, kad jo pateiktas mokėjimo prašymas yra tinkamai su komplektuotas.

88. Paramos gavėjas turi pateikti vieną mokėjimo prašymo originalą, pažymėtą spaudu ORIGINALAS, ir vieną kopiją, pažymėtą spaudu KOPIJA, ir pridedamą dokumentų originalus, Agentūros darbuotojo arba notaro patvirtintas kopijas. Pateikiami dokumentų originalai, kurie pažymėti atitinkamu spaudu, grąžinami paramos gavėjui, o pasiliekamos patvirtintos spaudu „TIKRA“ kopijos.

89. Mokėjimo prašymus kartu su reikalaujamais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja KDTs pagal projekto įgyvendinimo vietą.

90. Mokėjimo prašymai turi būti pateikti laiku (paramos sutartyje numatytais terminais), asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, faksu arba elektroniniu paštu) arba kitais adresais pateikti mokėjimo prašymai nebus priimami.

91. Mokėjimo prašymų pateikimo terminai nustatomai paramos sutartyje.

92. Pavēluotai pateikus mokėjimo prašymą, taikomos sankcijos, numatytos šių Taisyklių XXIV skyriuje. Pavēluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 25 darbo dienas nuo paramos sutartyje nustatytos datos. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami.

93. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, jis iki nustatyto termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo (sutarties keitimo). Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, keičiama paramos sutartis.

94. Mokėjimo prašymą pateikus pavēluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*)

²⁴ Projekto vykdymo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisykles, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-150 (Žin., 2007, Nr. 41-1559). Jeigu prekių, paslaugų ar darbų pirkimo konkursas įvyko arba buvo pradėtas vykdyti iki 2007 m. balandžio 12 d., prekės, paslaugos ar darbai gali būti įsigijami pagal Projekto vykdymo ir (arba) partnerio, pretenduojančio gauti paramą iš Europos Sajungos struktūrinį fondą pagal Lietuvos 2004–2006 m. bendrojo programavimo dokumento Kaimo plėtros ir žuvinių kaimo prioriteto priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. 3D-543 (Žin., 2004, Nr. 151-5512).

²⁵ Netaikoma žemės ūkio kooperatyvams.

aplinkybių, paramos gavėjas turi Agentūrai raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius vėlavimo priežastis.

95. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per bankines institucijas.

XX. MOKĖJIMO PRAŠYMO TIKRINIMAS, VERTINIMAS IR TVIRTINIMAS

96. Užregistravus mokėjimo prašymą kartu su reikiamais dokumentais, Agentūros KDTs atlieka jo administracinės atitikties tikrinimą, kurio metu nustatoma, ar pateikti visi reikalingi dokumentai, ar tinkamai (lietuvių kalba, atitinka nustatyta formą) užpildytais mokėjimo prašymas.

97. Jeigu paramos gavėjo pateiktas mokėjimo prašymas neteisingai užpildytas ir (arba) trūksta duomenų, jam siunčiamas pranešimas apie tikrinimo metu nustatytus trūkumus. Trūkumams pašalinti paramos gavėjui nustatomas iki 10 darbo dienų terminas nuo pranešimo įteikimo, tačiau, atsižvelgiant į trūkstamos informacijos ar dokumentų specifiką, gali būti nustatomas ilgesnis terminas. Pranešimas laikomas įteiku praėjus 7 darbo dienoms nuo jo išsiuntimo paštu regiszruotu laišku dienos. Per nustatyta laiką nepateikus reikiamu dokumentu ar nepatikslius duomenų, siunčiamas antras pranešimas, į kurį neatsakius, mokėjimo prašymas yra atmetamas arba vertinamas pagal turimus duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

98. Jei paramos gavėjas dėl objektyvių priežasčių vėluoja pateikti prašomą informaciją, apie tai turi pranešti raštu argumentuodamas vėlavimo priežastis.

99. Po administracinės atitikties tikrinimo (ir po patikros vietoje, jei ji buvo atlikta) mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais bei Agentūros KDTs darbuotoju užpildytais darbo dokumentais siunčiami į Agentūrą.

100. Vertinant mokėjimo prašymą, nustatoma, kokios išlaidos yra tinkamos ir nuo jų yra skaičiuojama paramos suma.

101. Jei Agentūroje vertinant mokėjimo prašymą kyla neaiškumų, paramos gavėjui siunčiamas pranešimas, kuriame prašoma per nustatyta 10 darbo dienų terminą nuo pranešimo įteikimo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Jei per nustatyta laiką paramos gavėjas neatsako į Agentūros paklausimą ir nepateikia prašomą duomenų, mokėjimo prašymas yra vertinamas pagal turimus duomenis. Jei paramos gavėjas dėl objektyvių priežasčių vėluoja pateikti prašomą informaciją, apie tai turi pranešti raštu argumentuodamas vėlavimo priežastis.

102. Jei vertinant mokėjimo prašymą kyla įtarimų, kad dokumentuose pateikta neteisinga informacija, atliekama užsakomoji patikra vietoje.

103. Įvertinus mokėjimo prašymą, priimamas sprendimas:

103.1. atmesti mokėjimo prašymą;

103.2. išmokėti dalį prašomos paramos sumos;

103.3. išmokėti visą prašomą paramos sumą.

104. Jei priimamas sprendimas išmokėti visą prašomą paramos sumą arba dalį prašomos paramos sumos, lėšos pervedamos į paramos gavėjo nurodytą sąskaitą.

105. Jei priimamas sprendimas dėl mokėjimo prašymo atmetimo ar dalinio prašomos paramos sumos išmokėjimo, Agentūra per 10 darbo dienų nuo tokio sprendimo priėmimo raštu informuoja paramos gavėją, nurodydama tokio sprendimo motyvus ir sprendimo apskundimo tvarką.

106. Agentūra turi įvertinti mokėjimo prašymą ir ministerijai pateikti pinigų užsakymo paraiškas per 60 kalendorinių dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo ir užregistravimo Agentūros KDTs datos. Tais atvejais, kai vertinant mokėjimo prašymą Agentūra prašo paramos gavėjo pateikti trūkstamus duomenis arba ištaisyti nurodytus mokėjimo prašymo trūkumus, mokėjimo prašymas turi būti įvertintas ir pinigų užsakymo paramos paraiška ministerijai turi būti pateikta per 90 kalendorinių dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo ir užregistravimo Agentūroje datos.

XXI. PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

107. Šiai priemonės veiklos sričiai taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

108. Pagal išlaidų kompensavimo būdą:

108.1. Paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą savo lėšomis ir paramos sutartyje nustatytu periodiškumu Agentūrai teikia mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruojama patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus ir (arba) jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei toks turimas). Paramos sutartyje taip pat nustatomas galutinio mokėjimo prašymo pateikimo terminas.

108.2. paramos gavėjas gali pateikti iki trijų mokėjimų prašymų, jeigu turtas įgyjamas išperkamaja nuoma – iki šešių mokėjimo prašymų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

108.3. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruojama visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

109. Neteko galios nuo 2009-08-30

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin. 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

110. Agentūra, įvertinus mokėjimo prašymą ir priemusi sprendimą dėl jo apmokėjimo, laikydamosi terminų, nurodytų šių Taisyklių 106 punkte, parengia pinigų užsakymo paraiškas ir pateikia jas ministerijai. Rengdama pinigų užsakymo paraiškas Agentūra užtikrina, kad išmokant lėšas paramos gavėjams nebūtų viršyta priemonės veiklos sritims nustatyta didžiausia leistina įsipareigojimų suma.

111. Ministerija per 5 darbo dienas nuo tinkamų pinigų užsakymo paraiškų gavimo ir užregistravimo ministerijoje dienos jas patikrina ir parengia, pateikia mokėjimo paraiškas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Valstybės iždo departamento dėl lėšų pervedimo į Agentūros nurodytą sąskaitą.

112. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Valstybės iždo departamentas mokėjimo paraiškas apmoka vadovaudamas Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės iždo sąskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 195 (Žin., 2000, Nr. [65-1976](#); 2007, Nr. 90-3604), nuostatomis.

113. Gavusi lėšas, Agentūra per 3 darbo dienas jas pverda paramos gavėjams.

XXII. PATIKROS

114. Bet kuriame paramos paraiškų bei mokėjimo prašymų administravimo etape gali būti atliekama jų patikra vietoje. Patikros vietoje metu tikrinami pareiškėjo ir (ar) paramos gavėjo paramos paraiškoje ir jos prieduose bei mokėjimo prašyme pateikti duomenys ir jų atitiktis tikrovei.

115. Jei pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę audituoti ir kontroliuoti, kaip yra vykdomas projektas, apžiūrėti vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po paramos skyrimo ir (arba) projekto pabaigos, tai laikoma paramos gavimo ir naudojimo sąlygų pažeidimu.

116. Apie patikras vietoje pareiškėjams ir (ar) paramos gavėjams pranešama iš anksto, jeigu toks išankstinis pareiškėjo ir (ar) paramos gavėjo informavimas neturės neigiamos įtakos patikros vietoje rezultatams. Bendruoju atveju apie patikrą vietoje pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas informuojamas raštu ne anksčiau kaip prieš 48 valandas iki patikros vietoje atlikimo. Siunčiamame rašte Agentūra nurodo patikros vietoje datą, patikrą vietoje atliksiančio (-ių) darbuotojo (-ų) vardą, pavardę ir kontaktinius duomenis, numatomą patikros vietoje apimtį, pareiškėjo ar projekto vykdymo atstovus, kurie turėtų dalyvauti patikros atlikimo metu, projekto įgyvendinimo

dokumentus, kuriuos pareiškėjas ar paramos gavėjas privalės pateikti patikrą vietoje atliekantiems Agentūros darbuotojams.

117. Atlikdamas projekto patikrą vietoje, Agentūros darbuotojas pildo patikros vietoje ataskaitą. Projekto patikros vietoje metu tikrinama, ar:

117.1. pareiškėjo pateiktoje paramos paraiškoje, paramos gavėjo mokėjimo prašymuose ir projekto įgyvendinimo ataskaitose nurodyta informacija yra teisinga;

117.2. paramos gavėjo kartu su mokėjimo prašymais teiktos išlaidas pateisinančių ir išlaidų apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos atitinka šių dokumentų originalus;

117.3. atlikti darbai, suteiktos paslaugos ir įsigytos prekės, už kurias paramos gavėjas atskaitė Agentūrai;

117.4. nepasikeitė duomenys, turintys įtakos nustatant paramos poreikį;

117.5. nėra padaryta ES ir nacionalinių teisės aktų pažeidimų projekto vykdytojui naudojant paramos lėšas;

117.6. paramos gavėjas įgyvendina projekto viešinimo ir informavimo priemones, nurodytas Taisyklių XXVII skyriuje;

117.7. paramos gavėjas tvarko projekto įgyvendinimo apskaitą;

117.8. paramos gavėjas laikosi paramos sutarties specialiųjų sąlygų (jei jos yra nustatytos).

118. Agentūra, atlikusi projekto patikrą vietoje, privalo pareiškėją ar paramos gavėją supažindinti su patikros vietoje ataskaita ir paprašyti, kad pareiškėjas ar paramos gavėjas pasirašytų patikros vietoje ataskaitą.

119. Projekto patikros vietoje metu nustačiusi neesminių neatitikimų, kurie nepažeidžia paramos sutarties ir kurie gali būti ištaisyti pareiškėjo ir (ar) paramos gavėjo, Agentūra suformuluoja reikalavimus pareiškėjui ir (ar) paramos gavėjui ir nustato terminą, per kurį šie reikalavimai turi būti įvykdyti. Apie reikalavimus ir jų įvykdymo terminus Agentūra raštu informuoja pareiškėją ir (ar) paramos gavėją. Apie reikalavimų įvykdymą pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas turi pranešti Agentūrai pateikdamas projekto įgyvendinimo ataskaitą, jei Agentūra nenurodo ko kita. Nustačiusi paramos sutarties pažeidimų, Agentūra sustabdo paramos gavėjo mokėjimo prašymų nagrinėjimą, apie nustatytais paramos sutarties pažeidimus informuoja ministeriją ir prašo sustabdyti paramos lėšų išmokėjimą, kol paramos gavėjas pašalins nustatytais pažeidimus. Paramos lėšų išmokėjimas gali būti atnaujintas tik paramos gavėjui pašalinus visus nustatytais pažeidimus. Jei Agentūra, atlikusi patikrą vietoje, įtaria, kad pareiškėjo ir (ar) paramos gavėjo pažeidimai yra nusikalstamo pobūdžio, ji nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas apie tai informuoja ministeriją, Finansų ministeriją ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą prie Vidaus reikalų ministerijos.

120. Agentūra 5 metus nuo paramos sutarties pasirašymo datos turi teisę tikrinti, ar paramos gavėjas ir po projekto įgyvendinimo laikosi paramos sutartyje numatytyų sąlygų.

121. Agentūra ne vėliau kaip po 5 metų nuo sprendimo priėmimo skirti paramą vertina veiklos atitinktų verslo planui. Atsižvelgiant į aplinkybes, kuriomis įgyvendinamas verslo planas, išmokėta parama gali būti susigražinama, jei paramos gavėjas nesilaiko verslo plano nuostatų.

XXIII. PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS

122. Paramos gavėjas teikia Agentūrai šias projekto įgyvendinimo ataskaitas ir veiklą pagrindžiančius dokumentus:

122.1. projekto įgyvendinimo laikotarpiu, per 20 kalendorinių dienų pasibaigus kiekvienam metų kalendoriniams pusmečiui – informaciją apie projekto įgyvendinimo eigą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

122.2. teikdamas galutinį mokėjimo prašymą kartu su mokėjimo prašymu – projekto įgyvendinimo ataskaitą bei kitus reikalingus pateikti dokumentus;

122.3. 5 metus nuo paramos sutarties pasirašymo, per 2 mėnesius, kiekvieniems kalendoriniams metams pasibaigus -papildomas projekto įgyvendinimo ataskaitas.

123. Gavusi informaciją apie projekto įgyvendinimo eigą arba projekto įgyvendinimo ataskaitą, Agentūra ją išnagrinėja ir nustato, ar vykdomos paramos sutartyje bei paramos paraikoje numatytos projekto veiklos. Patikrinusi gautą informaciją Agentūra:

123.1. ją priima kaip tinkamą;

123.2. paprašo pateikti papildomą informaciją ir (arba) nusprendžia atliskti projekto patikrą vietoje;

123.3. atmeta, išdėstydamas atmetimo motyvus, ir nustato 10 darbo dienų terminą, per kurį paramos gavėjas turi ištaisyti pateiktos informacijos, ataskaitos ar projekto įgyvendinimo trūkumus ir pateikti naują informaciją apie projekto įgyvendinimo eigą arba projekto įgyvendinimo ataskaitą;

123.4. jeigu paramos gavėjas laiku nepateikia informacijos apie projekto įgyvendinimo eigą arba projekto įgyvendinimo ataskaitos, Agentūra apie tai primena paramos gavėjui ir nustato terminą atitinkamiems dokumentams pateikti. Pareiškėjas gali raštu prašyti prateisti dokumentų pateikimo terminą, nurodydamas priežastis.

124. Jeigu paramos gavėjas informacijos apie projekto įgyvendinimo eigą arba projekto įgyvendinimo ataskaitos laiku nepateikia ir po priminimo arba Agentūra ją atmeta 3 kartus, gali būti inicijuojamas sutarties nutraukimas ir (arba) suteiktos paramos ar jos dalies grąžinimas.

XXIV. SANKCIJOS

125. Paramos gavėjui nesilaikant ar pažeidžiant paramos sutarties sąlygas, numatomos trys privalomų sankcijų rūšys – paramos sumažinimas, paramos neskyrimas ir (arba) paramos susigrąžinimas.

126. Paramos sumažinimas taikomas:

126.1. jeigu Agentūra patikrą vietoje metu nustato reikalavimų neatitinkančias išlaidas;

126.2. pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, paramos suma mažinama 0,5 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną²⁶;

126.3. jeigu Agentūra, išnagrinėjusi paramos gavėjo mokėjimo prašymą, nustato, kad Jame prašoma paramos suma daugiau kaip 3 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą, nustatyta išnagrinėjus mokėjimo prašymo pagrįstumą, mokėtina paramos suma turi būti sumažinama tų abiejų sumų skirtumu, išskyrus atvejus, jeigu paramos gavėjas įrodo, kad ne dėl jo kaltės buvo įtraukta reikalavimų neatitinkanti suma;

126.4. pažeidė kitas paramos sutarties sąlygas.

127. Paramos neskyrimas taikomas, kai paramos gavėjas:

127.1. nepateikia mokėjimo prašymų sutartyje nustatyta tvarka;

127.2. teikdamas projekto paraišką ir (arba) vykdydamas paramos sutartį, pateikia neteisingą informaciją arba nuslepią informaciją, turinčią reikšmės priimant sprendimą suteikti paramą arba tinkamai kontroliuoti paramos sutarties vykdymą;

127.3. nevykdo sutarties sąlygų, susijusių su turto draudimu, pranešimu apie draudinius įvykius bei gautinas draudimo išmokas;

127.4. nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę tai daryti, apžiūrėti vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo;

127.5. nevykdo sutarties sąlygų, nustatančių paramos gavėjui pareigą tvarkyti apskaitą taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, pateikiama laiku, išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojams;

127.6. pažeidžia norminiuose teisės aktuose ir sutartyje nustatyta dokumentų saugojimo tvarką;

127.7. pažeidinėja aplinkos apsaugos, priešgaisrines, higienos, veterinarijos ir kitas taisykles, reglamentuojančias projekto vykdytojo veiklą;

²⁶ Ši sankcija netaikoma, kai mokėjimo prašymas pateikiamas pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių.

- 127.8. nepradeda vykdyti projekto per sutartyje nustatyta terminą;
 - 127.9. yra bankrutuojantis arba likviduojamas projekto įgyvendinimo metu;
 - 127.10. suteikia kitam asmeniui įgaliojamą veiklai vykdyti be Agentūros rašytinio sutikimo;
 - 127.11. pažeidžia kitas paramos sutarties sąlygas.
128. Paramos susigrąžinimas taikomas, kai paramos gavėjas:
- 128.1. vykdymas projektą, pažeidė EB ar Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, susijusius su projekto įgyvendinimu;
 - 128.2. nustojo vykdyti projektą, negali pasiekti sutartyje nustatyta projekto uždavinių, tikslų;
 - 128.3. negrąžina Agentūrai klaidingai apskaičiuotos ir pverstos į atsiskaitomąją sąskaitą paramos sumos;
 - 128.4. neužtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti buvo prašoma paramos, nebūtų finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų;
 - 128.5. nevykdo gautos paramos viešinimo;
 - 128.6. nevykdo reguliarios projekto įgyvendinimo stebėsenos, kad užtikrintų projekto įgyvendinimą, kaip numatytą paramos paraiškoje;
 - 128.7. prieštarauja informacijos apie pateiktą paramos paraišką, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą ir (arba) gautą paramos sumą, skelbimui Agentūros interneto svetainėje;
 - 128.8. per penkerių metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo be rašytinio Agentūros sutikimo pakeičia pagal sutartį remiamos veiklos pobūdį;
 - 128.9. nesuderinės su Agentūra, perleidžia tretiesiems asmenims savo įsipareigojimus arba teises pagal paramos sutartį;
 - 128.10. per penkerių metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo be rašytinio Agentūros sutikimo pardavė ar kitaip perleido iš paramos lėšų įsigytą turą.

XXV. PROJEKTU IR PARAMOS SUTARTIES PAKEITIMAI

129. Jokie su Agentūra raštu nesuderinti nukrypimai nuo planuoto projekto įgyvendinimo, keičiantys projekto apimtį, projekto investicijas, paramos dalių išdėstytmą bei dydį, mokėjimo prašymų pateikimo tvarką, ir pakeitimai, pratęsiantys projekto įgyvendinimo laikotarpį ar kitaip keičiantys projektą ar paramos sutartyje ir (arba) paramos paraiškoje bei sprendime skirti paramą nustatytus paramos gavėjo įsipareigojimus, nėra leidžiami.

130. Paramos sutartis gali būti keičiamas:
 - 130.1. jeigu būtina pakeisti (pratęsti) projekto įgyvendinimo terminus;
 - 130.2. jeigu keičiasi paramos sumos ir (arba) investicijų pasiskirstymas tarp paramos dalių (projekto įgyvendinimo etapų);
 - 130.3. jeigu kurios nors projekto biudžeto išlaidų kategorijos suma nukrypusi nuo paramos sutartyje planuotos sumos daugiau kaip 20 procentų;
 - 130.4. jeigu planuoti projekto kiekybiniai ir kokybiniai pasiekimai gali sumažėti daugiau kaip 20 procentų;
 - 130.5. Agentūros iniciatyva, teisės aktų pasikeitimo atveju;
 - 130.6. kitais atvejais, sąlygotais nenumatyta aplinkybių, tačiau nedarančiais įtakos pagrindinėms paramos teikimo sąlygoms;
 - 130.7. nepanaudojus visos skirtos paramos sumos dėl sumažėjusių projekte numatyta išlaidų vertės, paramos gavėjas numato padaryti tiesiogiai su vykdoma veikla susijusias tinkamas finansuoti išlaidas.

Papildyta punktu:

Nr. 3D-622, 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

131. Jei kilo poreikis keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, paramos gavėjas privalo raštu pateikti Agentūrai prašymą pakeisti projektą ir (arba) paramos sutartį ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, pagrindžiančius šį prašymą.

132. Agentūra, gavusi paramos gavėjo prašymą pakeisti projektą ir (arba) paramos sutartį, įvertina prašymo aplinkybes ir priima sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo.

133. Agentūra paramos gavėjo prašymą keisti projektą ir (arba) paramos sutartį gali:

133.1. atmesti;

133.2. patenkinti;

133.3. patenkinti iš dalies arba su tam tikromis sąlygomis.

134. Priimdama sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, Agentūra įvertina, ar atlikus tokį pakeitimą projektas duos didesnę naudą ir efektyviau prisdės prie projekto bei Programos nustatyti tikslų. Priimant sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, Agentūra taip pat atsižvelgia į aplinkybes, kurių paramos gavėjas negalėjo numatyti teikdamas paramos paraišką, nepriklausančias nuo paramos gavėjo. Jeigu Agentūra nustato, kad dėl projekto pakeitimo paramos gavėjas negalės pasiekti projekte nustatyty tikslų ir tolesnis projekto įgyvendinimas būtų neefektyvus, Agentūra svarsto klausimą dėl paramos nutraukimo ir (arba) jau išmokėtos paramos grąžinimo.

135. Tuo atveju, jei keičiama paramos sutartis, Agentūra parengia, suderina su paramos gavėju ir išsiunčia paramos gavėjui arba kviečia paramos gavėją atvykti į Agentūrą pasirašyti suderinto paramos sutarties pakeitimo ar nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutarties pakeitimą galiojimo termino. Jeigu šalys nurodo priežastis, šis terminas gali būti pratęstas.

XXVI. DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

136. Visi su Programos įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi mažiausiai 10 metų nuo paramos sutarties pasirašymo datos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) ir Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktorius 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 88 (Žin., 2002, Nr. [5-211](#); 2005, Nr. [132-4773](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

137. Paramos gavėjas privalo užtikrinti su Programos įgyvendinimu susijusiu dokumentu saugumą ir prieinamumą Agentūros, ministerijos, Valstybės kontrolės, Europos Komisijos ir EB Audito Rūmų įgaliotiems atstovams.

138. Paramos gavėjas privalo saugoti:

138.1. paramos paraiškos ir jos priedų kopijas;

138.2. paramos sutarties ir visų paramos sutarties pakeitimų originalus;

138.3. projekto įgyvendinimo ataskaitų kopijas;

138.4. išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalus bei mokėjimo prašymų kopijas;

138.5. susirašinėjimo su Agentūra dokumentus;

138.6. viešujų pirkimų arba pirkimų vykdymo dokumentų originalus arba kopijas;

138.7. įgyvendintas viešumo priemones įrodančius dokumentus;

138.8. kitus su paramos paraiška ir projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus.

XXVII. VIEŠUMAS

139. Iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų pagal KPP konkrečiam projektui paramą gaunantis paramos gavėjas privalo imtis informavimo ir viešinimo priemonių, vadovaudamas Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-191 (Žin., 2007, Nr. [48-1868](#)).

XXVIII. TAISYKLIŲ KEITIMO TVARKA

140. Šios Taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

141. Pasikeitus šiose Taisyklės nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.

XXIX. INFORMACIJOS TEIKIMAS

142. Informacijos ir paaiškinimų dėl paramos kreiptis:

142.1. telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, „Ryšių su visuomene skyrius“, tel. (8 5) 252 6999;

142.2. faksu (8 5) 252 6945;

142.3. elektroniniu paštu adresu info@nma.lt.

143. Klausiant faksu ar elektroniniu paštu, turi būti pateikiama aiški nuoroda į kvietimo teikti paramos paraiškas numerį ir pavadinimą, klausiančiojo vardas ir pavardė arba organizacijos pavadinimas ir telefonas.

144. Atsakymai į klausimus, kurie gali būti aktualūs daugeliui potencialių pareiškėjų, skelbiami Agentūros tinklalapyje www.nma.lt, skiltyje „Klausimai“.

145. Informacija apie paramos paraišką vertinančius asmenis neteikiamā.

146. Agentūros KDTs kontaktiniai duomenys:

Teritorinis skyrius	Adresas	Telefonas
Alytaus skyrius	Tvirtovės g. 1/Naujoji g. 2, LT-62116 Alytus	(8 315) 56 793 (8 315) 56 798
Kauno skyrius	Donelaičio g. 33, LT-44240 Kaunas	(8 37) 30 85 50 (8 37) 30 85 52
Klaipėdos skyrius	Taikos pr. 28, LT-91220 Klaipėda	(8 46) 43 14 07 (8 46) 43 14 00
Marijampolės skyrius	Gamyklų g. 1, LT-68108 Marijampolė	(8 343) 97 997 (8 343) 97 990
Panėvėžio skyrius	Anykščių g. 4, LT-35171 Panevėžys	(8 45) 50 22 77 (8 45) 50 22 65
Šiaulių skyrius	Dvaro g. 78, LT- 76298 Šiauliai	(8 41) 59 60 80 (8 41) 59 60 81
Tauragės skyrius	Prezidento g. 7, LT-72258 Tauragė	(8 446) 20 120 (8 446) 20 121
Telšių skyrius	Pramonės g. 5, LT-87101 Telšiai	(8 444) 77 050 (8 444) 77 052
Utenos skyrius	Basanavičiaus g. 126, LT-28214 Utena	(8 389) 64 082 (8 389) 64 091
Vilniaus skyrius	Dariaus ir Girėno g. 40, LT-02189 Vilnius	(8 5) 264 9357 (8 5) 264 9275

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ įgyvendinimo taisyklių priedas

PARAMOS PARAIŠKA

PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMAS IR PRIDĒTINĖS VERTĖS DIDINIMAS“ PIRMĄJĄ VEIKLOS SRITĮ „ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMAS IR RINKODARA“

NACIONALINĖS MOKĖJIMO AGENTŪROS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS KONTROLĖS
DEPARTAMENTO _____ TERITORINIS SKYRIUS**

(paraiškos registracijos data ir registracijos numeris)

(paraišką užregistruvusio tarnautojo pareigos) (vardas, pavardė) (parašas)

Paraiška vertinti priimta
Paraiška atmesta

** Pildo Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Kontrolės departamento teritorinio skyriaus tarnautojas.

(pareiškėjo pavadinimas)

Adresas/buveinė

Savivaldybės pavadinimas _____

Seniūnijos pavadinimas _____

Gyvenamosios vietovės pavadinimas _____

Gatvės pavadinimas _____

Namo Nr.

Buto Nr.

Pašto indeksas

Telefonas

Faksas

El. paštas

Kokiu būdu norite gauti informaciją apie paraiškos administravimo eiga?

Paštu

Elektroniniu paštu

I. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĘJĄ

1. Privatus juridinis asmuo
2. Viešasis juridinis asmuo
3. Juridinio asmens identifikavimo kodas
4. Juridinio asmens dalyvių skaičius

5. Susiję īkio subjektai, dalyvaujantys pareiškėjo valdyme (<i>Nurodomi juridinio asmens dalyvių, turinčiu daugiau nei 25 proc. įstatinio kapitalo (pajaus) arba visos īkinės bendrijos turto dalies, vardas, pavardė, juridinio asmens pavadinimas, fizinio ar juridinio asmens kodas bei turimų akcijų / pajaus arba turto dalis (proc.)</i>)		Turimų akcijų / pajaus arba turimo turto dalis, proc.
Vardas, pavardė arba pavadinimas	Fizinio ar juridinio asmens kodas	
	_____	_____, ____
	_____	_____, ____
	_____	_____, ____
	_____	_____, ____
6. PVM mokėjimas		☐ taip PVM mokėtojo kodas _____ ☐ ne PVM nemokėjimo teisinis pagrindimas _____
7. Pareiškėjo dalyvavimas (turima daugiau nei 25 proc. įstatinio kapitalo (pajaus) arba visos īkinės bendrijos turto dalies) kitų īkio subjektų valdyme (juridinio asmens pavadinimas, kodas) <i>(Jei pareiškėjas dalyvauja kitų īkio subjektų, užsiimančių tos pačios rūšies veikla, valdyme, nurodomi tą subjekto pavadinimai, kodai, pareiškėjo turimų akcijų/pajaus arba turimo turto dalis, proc.)</i>		☐ Taip ☐ Ne
Pavadinimas	Fizinio ar juridinio asmens kodas	Turimų akcijų / pajaus arba turimo turto dalis, proc.
	_____	_____, ____
	_____	_____, ____
	_____	_____, ____
Įmonės tipas	Labai maža įmonė Maža įmonė Vidutinė įmonė Didelė įmonė	☐ ☐ ☐ ☐
Įmonės veiklos pobūdis	Paukštininkystės īkis, kuris augina ir perdirba savo ūkyje užaugintus žemės īkio produktus	☐
8. Su pareiškėju susijusių subjektų turimų akcijų/pajaus arba turimo turto dalis (proc.) kituose subjektuose (daugiau kaip 25 proc.) (<i>Pildoma jei 5 ir (arba) 7 eilutėse nurodytas bent vienas subjektas</i>) (<i>Nurodomas vardas, pavardė, juridinio asmens pavadinimas, fizinio ar juridinio asmens kodas bei turimų akcijų/pajaus arba turto dalis (proc.)</i>)		Turimų akcijų / pajaus arba turimo turto dalis, proc.

II. INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ, KURIAM PRAŠOMA PARAMOS

1. KPP priemonė	Žemės īkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas
-----------------	--

2. Veiklos sritis, sektorius ir subsektorius	Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara	☐
	Augalininkystės sektorius: Vaisių uogų daržovių ir grybų perdirbimas ir (ar) rinkodara, atliekų perdirbimas	☐
	Kitų augalininkystės šakų produkcijos (išskyrus apynius ir cukrinius runkelius) perdirbimas ir (ar) rinkodara, augalininkystės atliekų perdirbimas	☐
	Mėsos ir pieno sektorius: Mėsos perdirbimas ir (/ar) rinkodara	☐
	Pieno perdirbimas ir (ar) rinkodara, pieno atliekų perdirbimas	☐
	Trečios kategorijos šalutinių gyvūninės kilmės produktų perdirbimas	☐
3. Projekto pavadinimas		
4. Projekto igyvendinimo vieta	Savivaldybės pavadinimas <input type="text"/> Gyvenamosios vietovės pavadinimas <input type="text"/> Gatvės pavadinimas <input type="text"/> Namo Nr. <input type="text"/> Buto Nr. <input type="text"/>	
5. Bendra projekto vertė su PVM, Lt	<input type="text"/>	
6. Bendra projekto vertė be PVM	<input type="text"/>	
7. Prašoma paramos suma, Lt	<input type="text"/>	
8. Planuojama projekto pradžia	<input type="text"/>	
9. Planuojama projekto pabaiga	<input type="text"/>	
10. Projekto vadovas (vardas, pavardė): (pildyti, jei tai ne pareiškėjas) Kontaktinis tel.	<input type="text"/> <input type="text"/>	

III. PROJEKTO SANTRAUKA

Trumpas projekto esmės aprašymas
<input type="text"/>

IV. PROJEKTO PRIEŽIŪROS RODIKLIAI

	Rodikliai	Matavimo vnt.	Prieš projektą 20__	Prognozė				
				20__	20__	20__	20__	20__
1.	Įmonės (ūkio subjekto) pardavimų pajamos	Lt						

	Rodikliai	Matavimo vnt.	Prieš projektą 20____	Prognozė				
				20____	20____	20____	20____	20____
2.	Įmonės (ūkio subjekto) grynasis pelnas	Lt						
3.	Įmonės (ūkio subjekto) naujų produktų gamybos pardavimo pajamos	Lt						

V. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANAS

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Pirkimo suma be PVM, Lt	Pirkimo suma su PVM, Lt	Trukmė, mėn.
1.	Statyba, rekonstrukcija			
1.1.				
n.....				
2.	Naujos statybinės medžiagos			
2.1.				
n...				
3.	Įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika)			
3.1.				
n...				
4.	Investicijos atitinkti naujus Bendrijos standartus (<i>pildo</i>			
4.1.				
n...				
5.	Bendrosios išlaidos			
5.1.				
n...				
6.	Viešinimo išlaidos			
6.1.				
n...				
7.	Kita			
7.1.				
n...				
	Iš viso:			

VI. TINKAMŲ IŠLAIÐŲ SĄRAŠAS

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Suma be PVM, Lt	PVM, Lt	Bendra suma su PVM, Lt	Prašoma paramos suma, Lt
1.	Statyba, rekonstrukcija				
1.1.					
n.....					
2.	Naujos statybinės medžiagos				
2.1.					
n...					
3.	Įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika)				
3.1.					
n...					
4.	Investicijos atitinkti naujus Bendrijos standartus (<i>pilda tik labai mažos įmonės</i>)				

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Suma be PVM, Lt	PVM, Lt	Bendra suma su PVM, Lt	Prašoma paramos suma, Lt
4.1.					
n...					
5.	Bendrosios išlaidos				
5.1.					
n...					
6.	Viešinimo išlaidos				
6.1.					
n...					
7.	Kita				
7.1.					
n...					
Iš viso:					

VII. PROJEKTO SĄMATOJE NURODYTŲ INVESTICIJŲ / IŠLAIÐŲ PAGRINDIMAS

	Investicijos / išlaidų pavadinimas	Pagrindimas
1.	Statyba, rekonstrukcija	
1.1.		
n		
2.	Naujos statybinės medžiagos	
2.1.		
n...		
3.	Įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika)	
3.1.		
n...		
4.	Investicijos atitinkti naujus Bendrijos standartus (<i>pildoti labai mažos įmonės</i>)	
4.1.		
n...		
5.	Bendrosios išlaidos	
5.1.		
n...		
6.	Viešinimo išlaidos	
6.1.		
n...		
7.	Kita	
7.1.		
n...		

VIII. PROJEKTO FINANSAVIMO ŠALTINIAI

	Šaltinis	Suma, Lt	Nuoroda į patvirtinančį dokumentą/ informacijos šaltinį
1.	Paramos lėšos	_____	
2.	Pareiškėjo lėšos	_____	
3.	Paskola	_____	
4.	Bendra projekto vertė (1+2+3)	_____	

IX. ĮMONĖJE DIRBANTYS / DIRBSIANTYS ASMENYS

	Metai pieš ataskaitini us m.	Ataskaitinia i metai 20 m.	Prognozė				
			— metai	— metai	— metai	— metai	— metai
Vidutinis darbuotojų, per metus įtrauktų į sarašą, skaičius							
Vidutinis kooperatyvo darbuotojų kooperatyvo partnerių (kooperatyvo narių) skaičius <i>Taikoma, kai pareiškėjas – kooperatinė bendrovė (kooperatyvas)</i>							

X. INFORMACIJA APIE TURIMĄ ILGALAIKĮ MATERIALUJĮ TURTĄ (susijusį su projekto įgyvendinimu)

Turto objektas	Unikalus objekto Nr.	Eksplotacijos pradžios metai	Įsigijimo vertė, Lt	Turto likutinė vertė, Lt	Numatomas turto įkeitimasis (kam, kokiu tikslu)
...					

XI. INFORMACIJA APIE TURIMAS PASKOLAS

Paskolos davejas	Paskolos paskirtis ir gavimo data	Suma, Lt			Palūkanų norma, %	Grąžinimo terminas
		Pradinė	Grąžinta iki paraiškos pateikimo datos	Likutis iki paraiškos pateikimo datos		
Iš viso					XXX	XXX

XII. INFORMACIJA APIE ES PARAMĄ

Ar esate gavęs Bendrijos investicinę paramą?	☐ Taip	☐ Ne
--	-------------------------------	-----------------------------

Jei taip, užpildykite šią lentelę:

Paramos pavadinimas	Paramos suma, Lt	Paramos skyrimo data	Išmokėta paramos suma, Lt	Projekto įgyvendinimo pabaiga

Iš viso:				

XIII. INFORMACIJA APIE VALSTYBĖS PAGALBĄ

Ar per pastaruosius trejus metus buvo suteikta valstybės pagalba?	☐ Taip ☐ Ne
---	---

Jei taip, užpildykite šią lentelę:

Finansavusi institucija	Pagalbos forma (finansinė parama, dotuojama paskola)	Paramos suma, Lt	Paramos skyrimo data	Išmokėta paramos suma, Lt	Pinigų gavimo data
Iš viso:					

XIV. KITA INFORMACIJA

1.	Ar esate atskaitės su Valstybine mokesčių inspekcija?	☐ Taip ☐ Ne
2.	Ar esate atskaitės su Valstybiniu socialinio draudimo fondu?	☐ Taip ☐ Ne
3.	Ar patvirtinate, kad projekte numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų?	☐ Taip ☐ Ne
4.	Ar tvarkote (įspareigojate tvarkyti) buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytus reikalavimus?	☐ Taip ☐ Ne
5.	Ar užtikrinate projekto finansavimo šaltinių?	☐ Taip ☐ Ne
6.	Ar įspareigojate be rašytinio Agentūros sutikimo nekeisti projekto įgyvendinimo vietas ir sąlygų, neparduoti ir kitaip neperduoti kitam asmeniui už paramos lėšas įgytą turtą mažiausiai penkerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo?	☐ Taip ☐ Ne
7.	Ar nekilnojamasis turtas, į kurį investuojate, Jūsų valdomas teisėtais pagrindais: Ar žemė, įskaitant žemę po pastatais ir (arba) statiniais, priklauso Jums nuosavybės teise arba yra nuomojama, arba kitaip įstatymu nustatyta tvarka įrodomas naudojimasis ja ne trumpiau kaip dešimt metų nuo paramos paraškos užregistravimo Agentūroje dienos? Ar naujai statomi ir (arba) rekonstruojami pastatai ir (arba) patalpos priklauso Jums nuosavybės teise?	☐ Taip ☐ Ne
8.	Ar įspareigojate apdrausti ilgalaiķi turtą finansuojamą Bendrijos fondų lėšomis?	☐ Taip ☐ Ne
9.	Ar investicijos atitinka aplinkos apsaugos, higienos, sanitarijos, veterinarijos, gyvūnų gerovės ir maisto kokybės reikalavimus ir standartus (<i>pildoma, jei numatytos investicijos turi jutakos minėtų reikalavimų laikymuisi?</i>)?	☐ Taip ☐ Ne
10.	Ar galite patvirtinti, kad projekte nenumatytos investicijos į mažmeninę ir didmeninę prekybą?	☐ Taip ☐ Ne
11.	Ar įmonei suteiktas ne ilgesnis kaip 36 mėnesių laikotarpis atitinkti naujausius Bendrijos standartus (<i>taikoma tik labai mažoms įmonėms, investuojančioms į šiu standartų atitikimą?</i>)?	☐ Taip ☐ Ne

12.	Ar šios paraiškos pateikimo metu esate kooperatinė bendrovė (kooperatyvas), pripažinta žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu)?	☐ Taip ☐ Ne
13.	Ar nebus investuojama į miltų ir kruopų naujų gamybinių vienetų naujų mėsos ir pieno perdibimo įmonių ir skerdyklų statybą (<i>pildoma, kai šios paraiškos XIV skyriaus „Kita informacija“ 12 punkte pažymimas atsakymas „Ne“?</i>)?	☐ Taip ☐ Ne
14.	Ar nebus investuojama į naujų mėsos perdibimo įmonių bei skerdyklų statybą (<i>pildoma, kai šios paraiškos XIV skyriaus „Kita informacija“ 12 punkte pažymimas atsakymas „Taip“?</i>)?	☐ Taip ☐ Ne
15.	Ar patvirtinate, kad investicijos atitinka EB darbo saugos reikalavimus?	☐ Taip ☐ Ne
16.	Ar numatytos investicijos pagerins bendrus įmonės veiklos rezultatus ir prisiđeis prie įmonės/kooperatyvo konkurencingumo didinimo?	☐ Taip ☐ Ne
17.	Ar pajamos iš žemės ūkio produktų perdibimo ar rinkodaros 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų įmonės pajamų?	☐ Taip ☐ Ne
18.	Ar investuojama į EB steigimo sutarties I priede išvardytų žemės ūkio produktų (žaliava ir pagamintas produktas), išskyrus žuvininkystės produktus, apynius ir cukrinius runkelius, perdibimą ar rinkodarą?	☐ Taip ☐ Ne
19.	Ar užtikrinate, kad projektui nebuvo skirta parama iš Bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo šaltinių?	☐ Taip ☐ Ne
20.	Ar numatytos atnaujinimo investicijos? <i>Jei „Taip“, išvardykite:</i>	☐ Taip ☐ Ne
21.	Ar įsipareigojate viešinti gautą paramą? Kokias viešinimo priemones naudosite? <i>Nurodykite viešinimo priemones</i>	☐ Taip ☐ Ne

Pirmumo kriterijai

22.	Ar esate gavęs ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai ¹ ?	☐ Taip ☐ Ne
23.	Ar esate labai maža įmonė, atitinkanti Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (Žin., 1998, Nr. 109-2993; 2007, Nr. 132-5354) nustatytus reikalavimus (taikoma tik labai mažoms įmonėms)?	☐ Taip ☐ Ne
24.	Ar esate savarankiška įmonė, apibrėžiama Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme?	☐ Taip ☐ Ne
25.	Ar esate partnerinė įmonė, apibrėžiama Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme?	☐ Taip ☐ Ne
26.	Ar esate susijusi įmonė, apibrėžiama Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme ?	☐ Taip ☐ Ne
27.	Kokio dydžio kooperatinė bendrovė (kooperatyvas) esate (labai maža, maža ar vidutinė)?	_____
28.	Ar prašomos paramos intensyvumas mažesnis už didžiausią galimą?	☐ Taip ☐ Ne
29.	Jei taip, nurodykite prašomos paramos intensyvumą.	proc.

¹ Pagal Specialiąją žemės ūkio ir kaimo plėtros 2000-2006 metų programą, Lietuvos 2004–2006 metų bendojo programavimo dokumento (BPD) Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioriteto priemones, Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

XV. PATEIKIAMI DOKUMENTAI

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Pažymėti X	Puslapių skaičius
1.	Juridinio asmens registravimo pažymėjimas.	☐	□□
2.	Juridinio asmens steigimo dokumentai.	☐	□□
3.	Juridinio asmens kompetentingo organo pritarimo parengtai paramos paraiškai protokolo išrašas, patvirtintas pareiškėjo įgalioto asmens iki paraiškos pateikimo.	☐	□□
4.	Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinio padalinio deklaracija apie numatomo įgyvendinti projekto atitiktį higienos, veterinarijos, gyvūnų gerovės ir maisto kokybės reikalavimams, nustatytiems teisės aktuose.	☐	□□
5.	Aplinkos ministerijos Regioninio aplinkos apsaugos departamento pažyma apie atitiktį aplinkosaugos reikalavimams (statybos/rekonstrukcijos techninio projekto aplinkosauginės dalies įvertinimas).	☐	□□
6.	ES lėšomis finansuojamų investicinių projektų poveikio aplinkai vertinimo deklaracija (<i>pateikiama, kai poveikio aplinkai vertinimas būtinas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą</i>).	☐	□□
7.	Prekių, darbų ar paslaugų teikėjų komerciniai pasiūlymai arba kiti dokumentai, pagrindžiantys numatytyų investicijų vertę.	☐	□□
8.	Numatomų statybos/rekonstrukcijos darbų projektiniai dokumentai (pateikiamas statinio techninio projekto bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, technologijos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys).	☐	□□
9.	Statybos leidimas ir statinio techninio projekto ekonominės dalies ekspertizės išvada.	☐	□□
10.	Dokumentai, patvirtinantys nekilnojamojo turto, į kurį investuojama, valdymo faktą (nuosavybės teisę, nuomą ar panaudą patvirtinantys dokumentai) ² .	☐	□□
11.	Pareiškėjo finansinės atskaitomybės dokumentai už praėjusius ir ataskaitinius finansinius metus arba ūkinės veiklos pradžios balansas, jei pareiškėjas yra naujai įregistruotas žemės ūkio kooperatyvas.	☐	□□
12.	Pareiškėjo PVM deklaracijos už praėjusius vienerius ir ataskaitinius metus (jei pareiškėjas ar jo partneriai yra PVM mokėtojai).	☐	□□
13.	Dokumentai, užtikrinantys tinkamą projekto bendro finansavimo šaltinių.	☐	□□
14.	Verslo planas.	☐	□□
15.	Kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) pripažinimo žemės ūkio kooperatinė bendrove (kooperatyvu) pažymėjimo kopija (<i>pildoma, kai šios paraiškos XIV skyriaus „Kita informacija“ 12 punkte pažymimas atsakymas „Taip“</i>).	☐	□□
16.	Dokumentai, patvirtinantys specialaus pereinamojo laikotarpio (atitiktį ES veterinarijos ir higienos reikalavimams) suteikimą (<i>taikoma tik labai mažoms įmonėms, investuojančioms į standartą atitinkti</i>).	☐	□□
17.	Dokumentai, patvirtinantys, kad projekto investicijos nefinansuojamos iš BŽŪP finansavimo lėšų.	☐	□□
18.	Dokumentai, įrodantys, kad pajamos iš žemės ūkio produktų perdirbimo ar rinkodaros sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų įmonės pajamų.	☐	□□
19.	Dokumentai, įrodantys, kad pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos ir iš savo valdoje pagamintų ir (ar) užaugintų žemės ūkio produktų perdirbimo ir rinkodaros sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų įmonės pajamų ³ .	☐	□□
20.	Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija	☐	□□

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Pažymėti ☒	Puslapių skaičius
21.	Kiti dokumentai.		

² Rekonstruoti galima tik nuosavybės teise priklausančius pastatus.

³ Pildo paukštininkystės ūkiai.

XVI. PAREIŠKĖJO DEKLARACIJA

Aš, pretenduojantis(-i) gauti paramą pagal priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmąją veiklos sričią „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“, pasirašydamas(-a) šioje paraiškoje, patvirtinu, kad:

- šioje paraiškoje ir prie jos pridėtuose dokumentuose pateikta informacija, mano žiniomis ir įsitikinimu, yra teisinga;
- šis projektas bus įgyvendinamas taip, kaip nurodyta šioje paramos paraiškoje ir jos prieduose;
- prašoma parama yra minimali projektui įgyvendinti reikalinga suma;
- nėra iškelta byla dėl bankroto, nesu likviduojamas;
- man nežinomas kitos šiame dokumente nenurodytos priežastys, dėl kurių projektas negalėtų būti įgyvendintas ar jo įgyvendinimas būtų atidedamas arba dėl kurių projektas nebūtų įgyvendintas nustatytu laikotarpiu;
- paramos paraiška gali būti atmesta, jeigu joje pateikti ne visi prašomi duomenys (įskaitant šią deklaraciją);
- žinau, kad Agentūra gali patikrinti pateiktus duomenis bei atliliki patikrą vietoje ir gauti papildomos informacijos. Pateiktus duomenis kontrolės tikslams gali panaudoti ir kitos susijusios Lietuvos Respublikos ir Europos Sajungos institucijos.

Esu informuotas ir sutinku/nesutinku (tai, kas nereikalinga, išbraukti), kad Agentūra tikrins pateiktus duomenis kituose valstybės registrose ir duomenų bazėse. Esu informuotas (-a), kad nesutikęs (-us i) esu atsakingas(-a) už reikiamų dokumentų (pažymų) pateikimą laiku Agentūrai.

Esu informuotas (-a), kad duomenys apie gaunamą (gautą) paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms siekiant apsaugoti bendrijos finansinius interesus Europos Sajungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.

Įsipareigoju:

- vykdyti reguliarą projekto įgyvendinimo kontrolę tam, kad būtų užtikrintas projekto įgyvendinimas, kaip numatyta paraiškoje;
- nereikalauti išmokėti paramos lėšų, jei padarytos išlaidos neįtrauktos į tinkamų finansuoti išlaidų sąrašą arba jei jos padarytos nesilaikant Žemės ūkio ministerijos numatytos tvarkos;
- klaidingai apskaičiuotą ir pervestą paramos sumą grąžinti Agentūrai;
- tinkamai informuoti Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos apie bet kokius pasikeitimus, nukrypimus, vykdant projektą.

Sutinku, kad:

- projekto įgyvendinimas būtų reguliarai stebimas ir tikrinamas, ir įsipareigoju tinkamai saugoti bet kokius dokumentus, susijusius su projektu;
- paramos paraiškoje pateikti duomenys būtų apdorojami ir saugomi Informacinėje sistemoje; visa su šiuo projektu susijusi informacija būtų naudojama statistikos tikslais, vertinimo bei tyrimų tikslais.

Pareiškėjo pavadinimas, adresas, antspaudas	
Pareiškėjo atstovo vardas, pavardė, pareigos, parašas	

Data, vieta	
-------------	--

Jei projektą parengė ir paraišką padėjo užpildyti konsultantas, nurodykite:

Konsultanto vardas ir pavardė
Institucijos pavadinimas
Telefonas ir faksas

PASTABA. Pareiškėjo pateikti duomenys bus apdoroti elektroniniu būdu, juos kontrolės tikslais gali panaudoti Agentūra, kitos susijusios Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos institucijos.

Pareiškėjo parašas _____

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-21](#), 2008-01-14, Žin., 2008, Nr. 9-317 (2008-01-22), i. k. 1082330ISAK003D-21

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-482 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio produktų perd dirbimas ir pridėtinės vertės didinimas" pirmosios veiklos srities "Žemės ūkio produktų perd dirbimas ir rinkodara" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-601](#), 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 130-5019 (2008-11-13), i. k. 1082330ISAK003D-601

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-482 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio produktų perd dirbimas ir pridėtinės vertės didinimas" pirmosios veiklos srities "Žemės ūkio produktų perd dirbimas ir rinkodara" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-622](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4330 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-622

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-482 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio produktų perd dirbimas ir pridėtinės vertės didinimas" pirmosios veiklos srities "Žemės ūkio produktų perd dirbimas ir rinkodara" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo